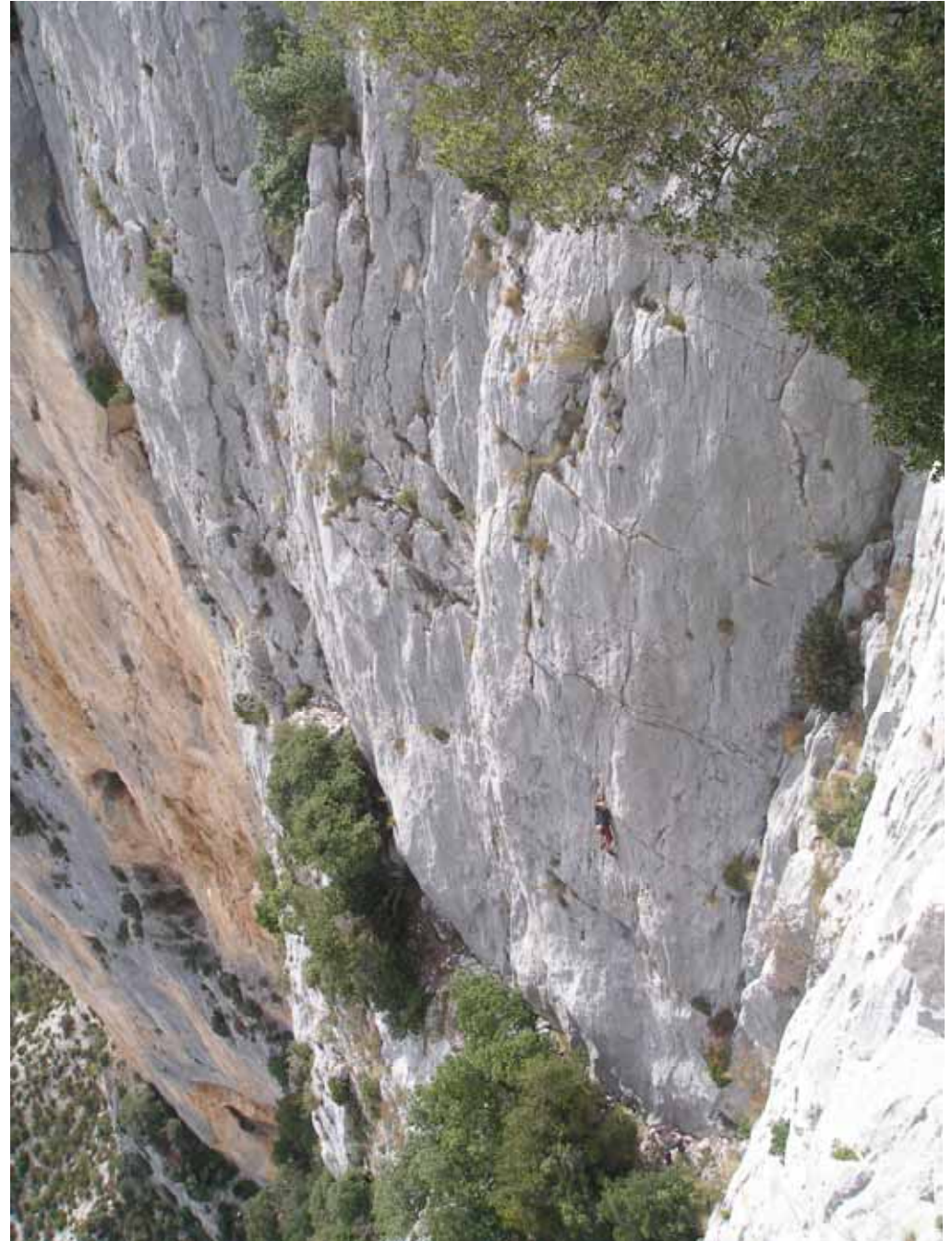

RAČENKA
2007/2008

vlastním čerstvě vydané průvodce. Nástup k cestám je většinou do 2 minut a délka cesty se odvíjí od toho jak hluboko jste ochotni se spustit.

Většinou se slaňují 1 až 2 délky a nahoru se leze za nenápadného doprovodu poblíž visícího slaňovacího lana, ... nicméně nejradši vzpomínám na 5 za sebou navazujících vynýtovaných dýlek kl. 6a (vrchní část cesty Ticket danger), kde jsme po každé vylezené délce mysleli, že už hezčí nemůže následovat.

Cest je tu tolik, že si určitě vybere každý, některé až 320 m dlouhé, vše většinou vynýtováno, ... na některých cestách se sem tam nějaký ten stoperek či frendík založí.

Na jižní hraně kaňonu jsou i klasické oblasti, kde se k nástupu nemusí slaňovat.

Koho by Verdon omrzelo, může se vypravit na výlet k moři do cca 150 km vzdálených Calanek nebo do asi 100 km vzdáleného Saint Victoire, lezecké oblasti poblíž Aix en Provence, která určitě také stojí za jednodenní výlet.

Takže dost řeči, ... už začněte pomalu trénovat, ... květen se blíží.

Zdraví

Radek Kekrt

rac.crolink.cz
rac.xf.cz

Račenka vychází pro členy a hosty klubu v prosinci 2007

OBSAH

<i>Honza Šabata</i>	Sezóna 2007	4
<i>Honza Šabata</i>	Čína-Tibet-Nepál	7
	Výsledky WRC 2007	11
<i>Honza Štykar</i>	Pakistán	14
<i>Honza Gürtler</i>	Výstup na Grossglockner	19
<i>Honza Štykar</i>	Dent Blanche	22
<i>Michal Kuba Kjeronský</i>	Vysoké Tatry	26
<i>Honza Štykar</i>	Dolomity	28
<i>Markéta Svobodová</i>	Švédskou Kungsläden	31
<i>Olda Hokr</i>	Obvyklé plky	32
<i>Slávek Hokr</i>	Zprávička o jarní míze	33
<i>Slávek Hokr</i>	Altaj-4.Rač-expedice	34
	Horolezecká abeceda	39
	Kalendář akcí 2008	40
	Adresář	42
<i>Libor Hnyk</i>	Hory a pouště severní Etiopie	44
<i>Radek Kekrt</i>	Verdon	49

FOTKY

<i>Libor Gut</i>	Mustagh tower	1
<i>Lída Šabatová</i>	Everest	2
<i>Markéta Svobodová</i>	S Lubošema Na vrcholu Mera Peaku	2
<i>Tereza Šabatová</i>	Čína	5
<i>Lída Šabatová</i>	Klášter Cera	6
<i>Honza Šabata</i>	Jižní brána v Xianu, stop k Čo Oju	6
<i>Tereza Šabatová</i>	Everest B.C.	6
<i>Lída Šabatová</i>	Pavouci, Terakotová armáda	7
<i>Lída Šabatová</i>	Tibet	8
<i>Lída Šabatová</i>	Kathmandu—Swayambunath	10
<i>Honza Štykar</i>	Pakistán	14-18
<i>Honza Štykar</i>	Malý Géčko na GG	21
<i>Honza Štykar</i>	Dent Blanche	23
<i>Honza Štykar</i>	Na hřebeni Grossglockneru, Jarní Tatry	24
<i>Honza Štykar</i>	Dolomity	29
<i>Libor Gut</i>	Masherbrum	30
<i>Markéta Svobodová</i>	Camp na Mera Peaku	30
<i>Slávek Hokr, Eliška Řihová</i>	Altaj	37
<i>Libor Gut</i>	Pakistán	38
<i>Libor Hnyk</i>	Etiopie	44-48
<i>Radek Kekrt</i>	Verdon	49,51
<i>Honza Štykar</i>	Pakistánská pekárna	52

SEZÓNA 2007

Uplynulý rok by se dal kromě roku prasete (dle čínského kalendáře :-), také nazvat v rámci klubu hlavně rokem cestovatelským.

Už na přelomu roku 2006 a 2007 se Petr Valenta 4 měsíce toulal po Jižní Americe a Božence dalo celý leden práci než ho přemluvila, aby se s ní vrátil domů. Ve stejné době byli Vlád'a Weigner, Dana Gutová & spol. ve střední Americe a málem prošvihli tradiční lyžařský závod v Jeseníkách.

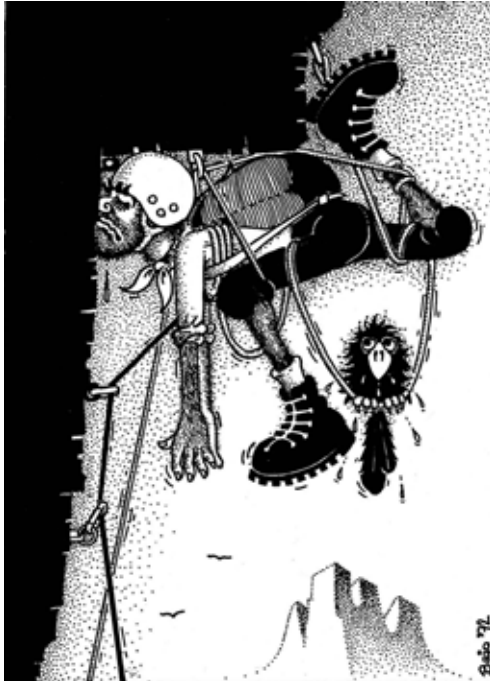
V květnu se uskutečnila malá šabati výprava do Číny, Tibetu a Nepálu, v červnu si Dalibor Gut hrál na sáhíba na Baltoru pod K2, v půlce července pak Slávek uskutečnil již 4. expedici na Altaj a v srpnu Honza Štykar, Dan Holein a Tomáš Horský s dalšími třemi kolegy přešli v Karakoramě ledovce Biafo a Hispar. Po prázdninách si Hokří s Broukem a Renátou užívali kaňony Sierra de Guara.

Nejzajímavější trekové výpady přišly na závěr – Libor Hnyk si během října v Habeši cachtal nohy v tekuté lávě sopky Erta Ale a Markéta Svobodová s Lubošem Svárovským pod dohledem zkušeného horského vlka Luboše Pospíšila zdolali v Nepálu Mera Peak vysoký 6500 m.

Co se týče lezení, zprávičku o Slávkově jarní míze si můžete přečíst níže. Tradiční byli výjezdy do chorvatských skal – Honza Kábrt, Tomáš Koudelka a Martina Remondule lezli na Istrii, Hnykovic rodina vyháněla plchy z bivačů v Bílých stěnách Samarských a Šabati kombinovali lezení v Cliffbase a cyklistické projížďky na Hvaru.

Jako neaktivnější lezci v horách byli vyhodnoceni Honza Štykar a Dan Holein, kteří nebrali ohled na roční období ani vzdálenost hor – viz další příspěvky v Račence.

Na skalkách si vítězství zasloužil Radek Kekrt za pěkné výstupy ve Verdonu, Franckenjuře, Buoux i v českých oblastech na Kozelce, Rovišti a v Srbsku. Jeho deníček je k vidění na lezci. Až si nechá vyměnit kyčle a dočká se penze, tak nám to všem i Mikusovi ještě ukáže.

Honza Šabata

VERDON

Ahoj,

rád bych napsal pár řádek o letošním zájezdu do Verdonu a zároveň Vás pozval na druhý ročník, který jsem si naplánoval na začátek května.

Začnu rovnou tím největším opruzem = cestou autem do Provence, ...ať je to z krku. 1460 km & 14 hodin řízení, ...jezdím to skoro každý rok a pokaždé si říkám, že příště se na to už vykašlu (někdy padají i temnější výrazy).

Byl jsem v Provinci lézt už cca 10 krát a postupem času se ustálila stabilní cestovní taktika = dobré je nejet na noc, ale vyrazit hodně brzo ráno, kolem 5té, v 8 jste v Norimberku, kolem poledne už takřka na hranicích s Francií u Muluhsu, ...otrávení začnete být až kolem 4 hodiny odpoledne u Lyonu, ale to už jsou jenom 3 hodky a ty se už vždycky přežijou. Výhoda takového cestování je, že jste na místě cca v 8 večer, v pohodě se vyspíte a další den už nestrávíte jako mátohy, ale můžete v pohodě lézt.

Ubytování je další zajímavý bod místního lezení. Našel jsem webové stránky, které pod označením self catering nabízejí k pronajmutí větší či menší apartmány či vily s vlastní kuchyní, které mimo sezónu a po rozpočítání na jednoho ubytovaného climbera vycházejí opravdu levně. Takže kdo se neděsí toho, že mu podsvícený bazén ohrozí charakter nebo nabourá image drsného horského vlka, má možnost užít si poměrného luxusu za cenu cca 8 Euro na osobu a noc.

No a lezení - mám dojem, že jsem se do Verdonu tak trochu zamiloval a mám už do důchodu vystaráno.

Strávil jsem zde kdysi jeden lezecký den v roce 1989, kdy jsem se jako bezprizorní stopař z tehdy ještě funkčního komunistického Československa nalepil na jednoho Angličana, který sháněl partnera do vícedélkové cesty, ...10 délkovou cestu jsme dolezli za tmy, náležitě oslavili, já vrátil půjčený sedák a boty a 18 let se ve Verdonu neukázal.

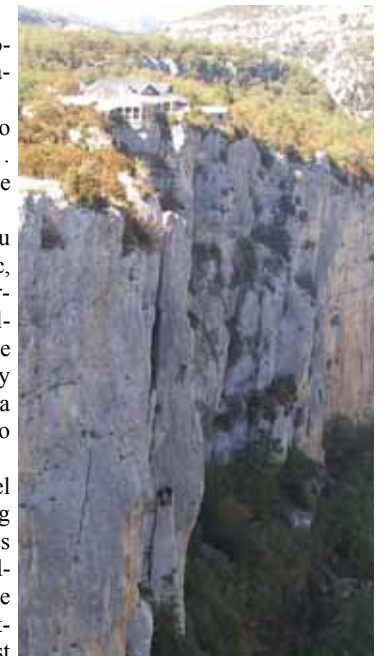
Dneska to nějak nemůžu pochopit, ...?? Proč jsem tolik let tahal ten svůj těžkej zadek po všech těch nesmyslných převíslejších oblastech, ve kterých jsem se plácal na okrajích úžasných převisů sledující v nich lezoucí šlachovité climbery (takové ty typy co jim kyselina mléčná vysloveně prospívá)??

Tak s tím je od letoška konec. Nejenom proto, že na úžasném kolmém či lehce převíslém verdonském vápenci vypadám mnohem důstojněji, než zavěšený u třetího nejtů někde v Čeredu, ale hlavně proto, že je tam toho prostě spousta k lezení, chození, koukání, koupání, pádlování atd., ...

Letošní Verdon byl okořeněnejším tím, že jsem sebou měl nováčky, kteří jsou moc prima a na lezení velmi šikovní, ale mimo umělou stěnu lezli před zájezdem jenom párkrát a slaňovat se učili těsně před odjezdem.

Nováčkům jsem se zodpovědně věnoval a nakonec přežili všichni – aby ne !!.. kdysi jsem k této činnosti málem získal i oficiální oprávnění, nebýt Vládi Weignera, který mě v roce 1985 spolu s Ticháčkem jako jedině vykopel z cvičiteláku v Tatrách :-). ...no ale to už trochu odbíhám.

Takže Verdon = jižní i severní hrana kaňonu nabízí obrovské množství oblastí, ke kterým

▼ *dálniční uzel v Nanjingu*

▲ *Pudong—šanghajský Manhattan*

▼ klášter Cera   ▼▼ stop k Čo Oju   ▲ Jižní brána v Xianu   ▼ Base camp pod Everestem

měly prasklé tlumiče, u některých praskla i listová péra. Jeden džíp měl rozbité přední sklo a vyhořelou baterku. Našemu se zase ozývaly rány v přední nápravě, pokud řidič nasadil 4WD – náhon na všechna kola. Někdy se stouvalo přímo korytem potoka, nehorší ale byla naopak místa, kde se musel vodopád v řece objet po nesmírně strmých svazích. V některých místech jsme vůbec nevěřili, že je naše „jeté“ džípy zdolají. Nakonec se nám ale podařilo vyjet do hor a pokračovat v další cestě Etiopii.

Semien Mountains

„Semienky“ byly naším největším horským cílem. Chtěli jsme vylézt na nejvyšší horu Etiopie Ras Dašan (4533 m). Nejvyšší etiopské hory mají tvar náhorních plošin, které ale spadají hlavně na sever nesmírně strmými srázy. Tento terénní zlom se obvykle nazývá escarpment. Podobný tvar mají v jižní Africe také třeba Dračí hory, spadající z Lesotha do Natalu podobným srázem. Semienky jsou v současné době velice dobře přístupné. Až do nitra hor do kempu Chenek vede sjízdná džípkovka. Ve městě Debarke lze snadno vyřídit permit ke vstupu do hor. Ale i tady je povinný doprovod dvou scoutů s kalašnikovem nebo alespoň starou puškou. Problém byl pouze s profí kamerou Zdeňka Škořepy, za povolení natáčet v Semienkách se platí 3000 USD!! Takže kamera zůstala deponována na správě národního parku. Z kempu Chenek jsme se vydali na třídní výlet na Ras Dašan. Není to žádné horolezectví, pouze posledních sto metrů má charakter VHT. Výlet na Ras Dašan je nicméně fyzicky namáhavý. Ze sedla Bwahit (4200m) se musí sestoupit až do údolí řeky do výšky 2800 m a potom opět vystoupit 1700m nahoru na vrchol. Při zpáteční cestě si to dáte ještě jednou. Je to však docela pěkný výlet, po cestě projdete několika zajímavými vesnicemi, obdivujete porosty nádherných až stromovitých lobélií, krásné jsou i louky velkých kytek s překrásnými červenožlutými květy (kniphofia foliosa). V nižších polohách jsou zase velké stromovité pryšce podobné kaktusům a agáve s velkými červenými i žlutými květy. Trsy jiných květin zase mají velké modré květy. Když k tomu připočteme zeleně a žlutě zbarvená terasovitá políčka, je opravdu na co se koukat. Nejkrásnější túrou Semienek je nicméně trasa z Cheneku podél escarpmentu zpět směrem k Debarce. Po pravé ruce máte neustále kolmý sráz vysoký až tisíc metrů a více. Jsou z něho krásné výhledy do okolí na malebné vesničky hluboko pod vámi i na strmé stěny escarpmentu a na samostatně stojící věže již erozí oddělené od vlastní náhorní plošiny. Navíc tady můžete pozorovat tlupy opic gelad, podobných paviánům. Gelady mají na prsou charakteristické červené „srdíčko“. Občas jsou velmi drzé, musíte si na ně dávat pozor stejně jako na ještě drzejší obrovské havrany. Na planinách rostou porosty vysokých stromovitých lobélek, občas si připadáte jako v pravěku. Nekrásnějším místem Semienek je Imet Gogo, obrovský útes vybíhající z escarpmentu ven. Je to opravdu úžasné místo, všude kolem sebe vidíte naprosto kolmé stěny vysoké stovky metrů. Přímou proti vám se tyčí vysoké skalní věže. Došel jsem na Imet Gogo zcela sám, mí společníci už byli nějak unavení a slepou odbočku na tento útes už vynechali. Udělali však těžkou chybu, pokud se někdy také podíváte do Semienek, určitě Imet Gogo nevynechejte. Na konci této trasy je také nádherný vodopád, který spadá dolů z escarpmentu. V okolí vodopádu je bujný porost, až téměř prales stromů porostlých lišejníky. V severní Etiopii se zachovalo poměrně málo původních lesů, jedním z těchto míst jsou právě severní svahy Semienek. Je tu mnohem vlhčí klima než jinde a tyto severní svahy jsou ve velkém kontrastu se suchým okolím. Nad kempem Geech jsem si ještě vyšel na západ slunce na okraj escarpmentu. Loučil jsem se tu se Semienkami pohledem na nádherně zelenou okolní krajinu plnou nekonečných hřebenů, stolových hor, útesů a stěn. Říjen je ideálním měsícem pro cestu do severní Etiopie. Je už krásné stabilní počasí, ale přitom je krajina svěží a zelená s loukami květin zbarvených všemi možnými barvami. Viděl jsem snímky například z ledna a celá země již byla spálená žlutě hnědá.

Libor Hnyk

ČÍNA-TIBET-NEPÁL

Já jsem byl nalákán líčením Svena Hedina v knize Tibet – vydání pro mládež z roku 1911 a lidé se zase líbily fotky moderní čínské architektury, které Tereza posílala ze svého studijního pobytu v Hangzhou.

Nakonec jsme se shodli, že rodinné expedici obětujeme víc než 5 týdnů dovolené. První část vyunujeme Číně, druhou část Tibetu a na závěr se pokusíme o přechod přes sedlo Nangpa la do Nepálu, odkud se budeme vracet domů.

Na konci dubna jsme se opravdu sešli s Terezou na letišti v Šanghaji. Svezli se magnetickým vlakem Maglev, který sotva dosáhl rychlosti 430 km/h, už musel brzdit. Dvoudenní prohlídka města byla poněkud deštivá, takže tu moderní čínskou architekturu amerického střihu jsme hlavně obdivovali na modelech v muzeu urbanizmu. Venku v reálu kontrastovalo tradiční bambusové lešení s mrakodrapy čtvrti Pudong, což je místní Manhattan.

Cesta pokračovala vlakem do Hangzhou, kde se Tereza už skoro rok věnovala studiu architektury a čínštiny. Její čínštinu jsme ocenili při nákupech, smlouvání a hlavně při dalším cestování, protože s angličtinou se člověk málokde v Číně i Tibetu chytí. V Hangzhou jsme absolvovali různé kulturní pamětihodnosti, tradiční hedvábný trh i tržiště s různými dobrotami, které se živě hýbou napichnuté na špejlich, aby každý viděl, že jsou čerstvé. Teprve před zraky zákazníka se fritují různí brouci, štíři, stonožky a jiná havěť. My jsme si troufli ochutnat jenom chobotnice.

Z Hangzhou jsme letěli do Xianu. V tomto někdejší hlavním městě Číny našťastí mrakodrapy ještě nepřevládaly historickou část. Ta je chráněná hradbami hodně připomínajícími Velkou čínskou Zeď. Jezdili jsme po ní na dost hrozných vypůjčených kolech. Poblíž města jsme navštívili vykopávky terakotové armády. Tito vojáci v životní velikosti měli hlídat hrobku I. císaře a díky mnoha televizním reportážím jsou profláknutí i u nás. Méně známá je hora Huashan – jedna z pěti taoistických posvátných hor. Naším cílem byl noční výstup a pozorování východu slunce z vrcholu vysokého asi 2200 m. Obavy, že bez mapy a popisu cesty v noci zabloudíme, se u pokladny ve výšce asi

500 m rozptýlili. Vydlážděný chodník, kamenné schody a štrůdl stovek mladých Číňanů nám nedovolily zabloudit. Na rozdíl od nás, kteří jsme přípravu a vybavení nepodceňovali a nesli velké batohy, šli ostatní na lehkou, využívali stánky s občerstvením a s pochichtáváním si ukazovali na toho starého bělocha s šedivými fousy. „Ten teda určitě na vrchol nemůže dojít.“ Cestou jsme museli překračovat čím dál víc spících Číňanů. Vrcholu jsme dosáhli dlouho před východem slunce; byla tam už hlava na hlavě a pokus o rozložení karimatky byl stejně úspěšný jako ve špičce v pražské tramvaji.

Během pobytu v Xianu jsme střídavě telefo-

Na prohlídku Potaly je dobré jít až po aklimatizaci

novali do Chengdu a scházeli se s místní zástupkyní cestovky China-yak. Relativní úspěch byla faxová kopie Tibet-permitu, místenky na vlak místo lehátka a vrácená část peněz, které jsme cestovce poslali už z Česka. Na rozdíl od většiny čínského území, kde vystačíte s normálním turistickým vízem, v Tibetu se bez zvláštního povolení neobejdete.

Cestu tibetskou železnici jeden a půl dne na sedačku jsme vydrželi. Vlak, který je údajně vyrobený v Kanadě, má slušnou úroveň. Zprávy hovoří o přetlakových vagoncích, ale otevřená okýnka na záchodě svědčila o něčem jiném. Z Golmudu začíná nová část trati, která je v provozu od července 2006. Stoupá zde

z výšky asi 2000 m na tibetskou náhorní planinu, která leží o 2 ½ km výš. Nejvyšší bod i nejvyšší stanice je těsně na hranici 5000m. Kupodivu jsme řídký vzduch přečkali bez zjevných obtíží. Do Lhasy trať klesá asi na 3600 m. Teprve v hotelu při chůzi do schodů jsme si tu výšku uvědomovali.

Ve Lhasě jsme se věnovali kulturně poznávacímu programu opět pěšky i na kole. Tibetská čtvrť kolem kláštera Jokang, klášter Cera a tibetská Hradčana – Potala už jsou v menšině a čínské město s obchodními domy, butiky, hernami a umělými palmami se stále rozrůstá. Pokračovaly naše byrokratické obtíže, protože na další cestu po Tibetu je potřeba další povolení, které policie nevydává přímo, ale pouze prostřednictvím cestovky. Toleranci úředních míst také neprosněla 2 týdny stará akce Američanů – vyvěšení tibetské vlajky na Everestu. Nakonec jsme se třemi Terezinými spolužáky a dvěma Američankami vytvořili skupinu, takže náklady na průvodce a 2 auta byly poloviční oproti prvním nabídkám. Cesta dál byla otevřená.

Čínská fontána a tibetská Potala

Absolvovali jsme sedlo Kamba la s výhledem na jezero Yamdrok, cestu přes opravdovou písčitou poušť, města s historickými pevnostmi a kláštery Gyantse, Shigatse a Sakya. „Silnice přátelství“, která vede do Nepálu, je v těchto místech až k odbočce do národního parku Sagarmatha téměř všude asfaltová. Cesta ke klášteru Rongbuk je už prašná, ale pro terénní Toyoty to nebyl žádný problém.

Od ubytovny kláštera, který leží ve výšce 5000 m, jsme se vydali

šení. První pohled do kráteru ale přesto překonal i mé největší očekávání. Asi sedmdesát metrů pod námi se objevilo jezero neustále bublající, chvílemi i vybuchující lávy. Bylo to naprosto úžasné. Jezero má rozlohu asi 100 x 130 metrů a probíhá v něm jakýsi místní koloběh lávy. Na jedné straně vyvěrá na povrch, teče z jedné strany na druhou, kde se zase ponořuje do nitra sopky. Na obou stranách je vývěr i ponor lávy doprovázen občasnými výbuchy. Vždy jsem si přál něco takového vidět. Tady na Erta Ale se jeden z mých snů splnil. Vyfotil jsem se s českou vlajkou a se žhavou lávou v pozadí a vůbec mi nevadilo, že tento kopec má jen asi 600 metrů. Nevadilo to jistě ani Vládovi Myšíkovi, který má již na svém kontě tři osmitisícovky. Pozorovat lávu jsme vydrželi až do rána, kdy za denního světla jsme mohli vidět celou sopku v plné parádě, i když vlastní lávové jezero už nezáří jako v noci. Během dopoledne jsme sestoupili do base kempu. Tam jsme s hrůzou zjistili, že tu není „globální“ průvodce Jarid. V noci se nám během výstupu ztratil. Mysleli jsme, že se vrátil do tábora. Tady ale nebylo po něm ani památky. Bylo obrovské horko, navíc jsme věděli, že si Jarid vzal s sebou na výstup jenom půl litru vody. Já jsem měl s sebou tři litry a přitom jsem byl vysušený jako treska. Ráno přišel do tábora velbloud, kterého jsme si od náčelníka najali pro výstup. Nám už nebyl k ničemu, ale teď se hodil pro hledání gajda. Asi ve tři odpoledne ho Afaři našli na lávových proudech. Byl už na pokraji zhroutení, naložili ho na naše velblouda a dovezli do tábora. Tam jsme ho postupně obživovali pomocí iontových nápojů. Velmi jsme si oddechli, nevím, co bychom dělali, kdyby nám zmizel nebo dokonce zahynul průvodce.

V Denakilu jsme ještě zajeli do úžasné oblasti Dallol na severu prolákliny poblíž hranic s Eritreou. Tady je solná poušť, skrz nánosy soli vysoké až 3 kilometry pronikají k povrchu sopečné plyny a voda zbarvená sírou a různými kyslíčnými železa a dalších kovů. Jsou zde neskutečná jezírka, různé kaskády, připomínající turecké Pamukkale, ne však bílé, ale zbarvené naprosto nečekanými barvami. Taky vítr si tu zařádl, vytvořil útvary připomínající les plný hub, skalnaté věže, krápníky, ale přitom všechno je ze soli. Kousek odtud na břehu jezera Asale těží sůl místní domorodci stále primitivním způsobem pomocí jednoduchých klacků a motyk. Dělají to tak stejně po celá staletí. Potom sůl nakládají na velbloudy a dopravují ji do civilizace k městu Mekele. Velbloudi musí vystoupat z prolákliny z minus 100 m na náhorní plošinu do výšky asi 2700 m. Sůl přenášejí tisícilavé karavany velbloudů. Podobné solné karavany se do dnešních dob používají snad ještě v Nigeru, kde se sůl dopravuje z pouště Tenere ke slavnému městu Timbuktu. Celé hodiny jsme s džípem míjeli karavany, byl to fantastický zážitek srovnatelný s Erta Ale. Vyjet z prolákliny do hor bylo těžké i pro naše džipy, které již byly poněkud „navavené“ po Denakilu. Téměř všechny

HORY A POUŠTĚ SEVERNÍ ETIOPIE

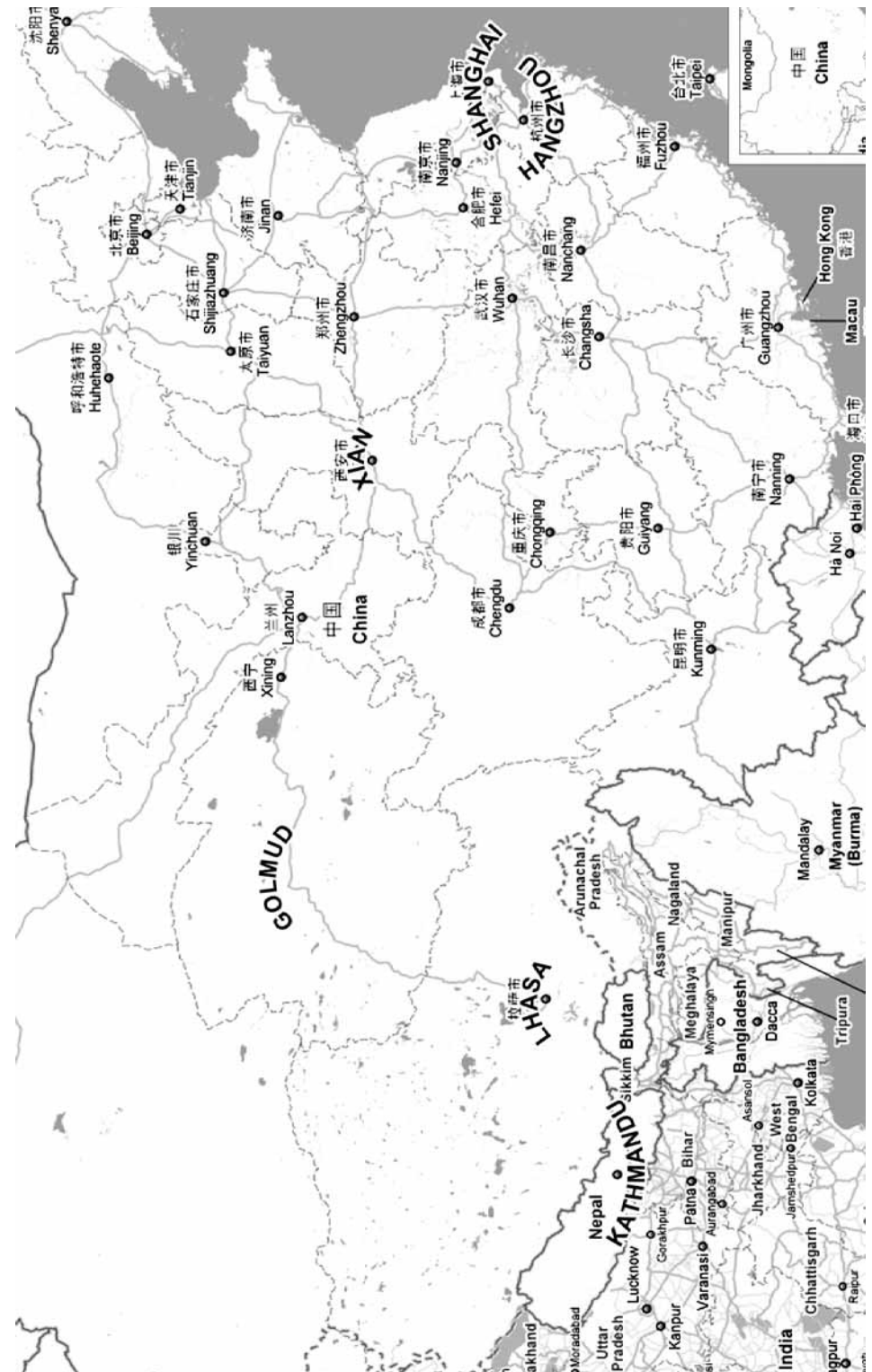
Denakil

Hlavním cílem naší letošní podzimní cesty byla Denakilská proláklina na severovýchodu Etiopie. Toto málo známé místo mě lákalo hlavně proto, že zde leží jedna ze tří sopek na světě, kde je v kráteru permanentní jezero žhavé lávy. Denakilská proláklina je velmi nehostinnou oblastí, je nejteplejším místem na světě, pokud uvažujeme průměrnou roční teplotu. Neexistují zde žádné cesty, o silnicích ani nemluvě. Je to i trvale neklidná oblast nejenom přírodně, ale i společensky. Probíhá tudy nebezpečná hranice mezi Etiopií a Eritreou, navíc tu žije národ Afarů, který je téměř v permanentním boji proti centrální vládě. V minulosti zde docházelo i k častým únosům osob, včetně turistů. Není proto divu, že sem dosud proniklo velice málo Čechů. Naposledy se o to pokoušela letos v červenci skupina vedená mým kamarádem Jirkou Šléglem z Klatov. Do Denakilu se dostali, ale nikoli k Erta Ale - sopce s jezerem lávy. Zapadli do mokrého písku a byli rádi, že se vůbec v pořádku vrátili zpět. My jsme si vybrali vhodnější dobu po skončení období dešťů. Do Etiopie jsme přiletěli začátkem října. Bylo nás celkem jedenáct, tedy poměrně velká skupina. Obvykle cestují v menších partách, ale pro Denakil je větší počet výhodou. Do Denakilské pouště je velmi nebezpečné jet pouze v jednom džípu pro případ poruch, zapadnutí nebo nehody auta. Pokud se dostanete do problému, nikdo cizí vám tam nepomůže. Pro najmutí džípů je větší počet lidí výhodný hlavně pro finanční stránce.

Už z Addis Abeby jsme odjžděli ve třech najatých džípech i s řidiči. Ve městě Kombolcha jsme koupili několik set litrů balené vody a ve zcela novém hlavním městě Afarského státu Samaře jsme získali permit pro vstup do oblasti. Do Denakilu jsme vjížděli jako obrovská skupina 18 lidí. Kromě nás ještě povinní průvodci – jeden „globální“ z Addis Abeby, druhý „lokální“ Afar, dále dva scouti s kalašnikovem a tři řidiči. Denakil leží zhruba 100 metrů pod hladinou moře. Ve dne je asi 45 stupňů ve stínu, v noci teplota klesne asi na 30 až 35. J.Šlégl dokonce uprostřed noci naměřil 39. Charakter přírody se mění – od pouště s písečnými dunami přes kamenitou poušť, lávové proudy až o po krásně zelené stepi. V období dešťů sem zateče z hor voda a podle toho, jak se kde udrží, může i něco růst. V místech, kde je alespoň mírně zeleno žijí kočovní Afari. Po určitých problémech se nám podařilo projet od jihu až k úpatí Erta Ale.

Několikrát jsme také zapadli do písku, ale díky pomoci druhého džípu nebo za použití lopat se vždy podařilo auto vysvobodit. Měli jsme též problémy s místním náčelníkem, ale na rozdíl od vůdce Papuánců na Nové Guineji se tento místní „boss“ nechal podmazat.

Erta Ale je štítová sopka, která nemá klasický tvar krásného pravidelného kužlu. Její vrchol má nadmořskou výšku pouze 613 m. Na výstup ke kráteru jsme vyrazili v 11 hodin v noci. Chtěli jsme dorazit ke kráteru v době, kdy je žhavá láva lépe vidět a výstup je příjemnější než v krutém denním horku. Na okraji vnější kaldery jsme byli asi ve 4 ráno, potom jsme museli ještě sestoupit velmi strmým vnitřním srázem a dojít několik set metrů k samému okraji jižního kráteru s lávovým jezerem. Po celou dobu jsme viděli červeně zabarvené plyny unikající ze sopky. Čím více jsme se blížili ke kráteru, tím více vzrůstalo naše vzru-

po cestě do základního tábora pod Everestem už pěšky. Po 8 km jsme dorazili na suťové svahy nad základním táborem do výšky asi 5200. Počasí se začalo lepšit a my jsme konečně uviděli vrchol. Pohledy na Everest se zlepšili až do západu sluníčka, takže bylo třeba fotit znovu a znovu. Tereza strávila večer v Basecampu s opravdovými horolezci a ráno se vrátila do Rongbuk.

Další den jsme s Lídou vykročili do neznáma. Auta s Terezou a ostatními se vydala zpět do Lhasy a my si museli nandat batohy na záda. Vydali jsme se do vedlejšího údolí které vede k sedlu Nangpa la. To používají tibetští uprchlíci a občas tam střílejí čínští pohraničníci. Naše představa byla, že stopneme nějaké auto, které nás sveze do základního tábora k Čo Oju a čínské vojáky nějak ukecáme. K tomu nebyla příležitost, protože jediné auto, které údolím jelo, vezlo dvojici bílých turistů, kteří byli papežtější než papež a odmítli nás vzít bez permitu platného pro Čo Oju. Po několikadenním plahočení bez vody jsme se obrátili. Teprve pak se nám podařilo stopnout mladého sympatického Tibetana, který nás na traktůrku dovezl na silnici do Tigri, ale finančně nás nijak nešetřil.

Těch 15 km po kamení stálo skoro stejně jako cesta Toyotou z Tigri do Zhangmu na nepálské hranice.

V Nepálu jsme si pak prohlédli Kathmadu pěšky i na kole a podnikli výpad z Pokary do údolí pod Anapurnou, kde jsme si užili prvních dešťů přicházejícího monzunu a pijavic. V silniční dopravě se proti nám spiklo několik barikád a v letecké pak počasí. Nakonec jsme i přes generální stávkou v den odletu letadlo domů stihli.

Honza Šabata

SLEVA PRO ČLENY A HOSTY HOROLEZECKÉHO KLUBU RAČ

Firma SPkolo, jejíž majitele znáte z různých cyklistických a orientačních akcí včetně našeho klubového seriálu WRC, poskytuje našim platícím členům a hostům na prodej zboží a práci v cykloservisu velkou slevu:

- 15% na výrobky značky Sensor – funkční prádlo, ponožky, windstoperky
- 15% na veškerý běžecký program (Sporten, Salomon, ...)
- 10% na ostatní zboží a práce v cykloservisu v poliklinice na Budějovickém náměstí

Nárok na slevu se kontroluje podle aktuálního stavu seznamu na klubových stránkách – viz „kontakty“

Otevírací dobu, informace o prodávaných výrobcích a zajímavosti z různých akcí klubu SPkolo se dozvíte na jejich stránkách – odkaz logo v hlavičce na webu Rače.

Martin	Mráz	602-253 619 , d.266 310 942 mraz.martin(a)volny.cz
Petr	Panec	775 339 478, petr(a)simpanz.com
Jarda	Radovnický	777 552 032, d.354 528 514 "Radovnický"<Skelet(a)mybox.cz>
Martina	Remondeulaz	+41-27-306 8158, (737-667590) martina-remondeulaz(a)seznam.cz
Zdeněk	Sedláček	d.251 566 353, 603-441 449, z.261 216 819, zsedlacek(a)gnome.cz
Lenka	Sedláčková	d.251 566 353, 603 813 329 lsedlackova(a)accom.cz
Jan	Slunéčko	jan(a)1hotel.cz, 777 914 916
Roman	Spudil	736 645 258, 261 006 712, roman(a)spkolo.cz
Jiří	Suchomel	d.313 564 348, 603-542 516, (r.224 814 676)
Hynek	Urban	602-114 407, Hynek.Urban(a)nokia.com
Josef	Vosolobě	777-793 234, vosol(a)esonice.cz
Petr	Vrňák	602-615 376, vrnak(a)ceps.cz
Vladimír	Weigner	d.2-?, z 224 941 863, 603-158 107, adv.hol(a)worldonline.cz
Jiří	Zbytovský	d.2-? 3164520, jzbytovsky@volny.cz

prátelé a rod.příslušníci

Petr	Adrian	603-503 977, petradrian(a)volny.cz 724-063707
Elena	Berndtová	d.284 842 060, 604 296 902, z.236 099 632 elena.berndtova(a)pragonet.cz
Jindra	Borovský	608427841
Jiří	Dušek	d.272 913 758, 777-003 840 jirkadusek(a)volny.cz
Petr	Dušek	dusek(a)jircany.tondach.cz 602 352 502
Jana	Dušková	777-793 241
Zora	Dušková	d.272 913 758
Roman	Eder	724 936 256, d.354 602 896 ro-man(a)seznam.cz
Jiří	Foltánek	d.251 566 028
Erik	Frei	d.274 775 730 eliska.freiova(a)centrum.cz
Jan	Gürtler	malygecko@seznam.cz
Dita	Hallová	z.9722 33 678, 605155866, di-ta.hallova@gr.pha.cd.cz
Martin	Hannsmann	354 528 366 Martin.Hannsmann(a)rexam.com
Milan	Hokr	milan.hokr(a)tul.cz, 604-744 920, z.485 353 520
Alena	Hokrová	ahokrova(a)centrum.cz, d.251 640 292 , 776-673 656
Eva	Hokrová	d.284 861 208, z.241 402 563, 737-751 958
Marie	Hokrová	mhokrova(a)centrum.cz, d.251 640 292
Dana	Hrabětová	d.241 441 254
Juliana	Chlumská	d.257 322 187 jchlumska(a)post.cz 724 033 095
Václav	Jakubův	777-334 101, jakubuv(a)volny.cz
Filip	Kašík	kaslik(a)vatana.cz, 608 029 427
Lenka	Klikarová	d.222 724 563, z 224 941 863, 604-231 443, advhol(a)brailcom.cz

Libor	Koudelka	(r.220 970 199), (615)-2260 123 lkoudelka(a)kurzynske.com
Dalibor	Krejsa	354 527 300 Dalibor.Krejsa(a)rexam.com
Jana	Krtková	736-765 327 Jkrtova(a)ptas.cz
Karel	Kubín	602-399 094, kkubin(a)cz.ibm.com
Martin	Lorenc	354 434 443, 603-193 223 lorenc_martin(a)post.cz
Jaroslav	Mašek	z.283 870 400, d.233 542 068, masek(a)trisoft.cz, 777-310 968
Jiří	Mazanec	d.251 640 46, z.241 483 230, 728 360 799 jiri.mazanec(a)seznam.cz, mazanec(a)nservis.com
Helena	Mertová	mertovah(a)seznam.cz 777-025 830
Mirek	Michlík	602-258 661, mirekmichlik(a)seznam.cz
Zdeněk	Mikan	605279670 , zdenek(a)amssoft.cz
Radek	Miláček	d.241 711 562
Martin	Ministr	z.244 026 122, d.244 461 043, mministr(a)appg.com, 776 264 790, Martin.Ministr@ness-europe.com
Alexandr	Namyslov	sasan(a)tiscali.cz, d.315 685 858, 602 648 979
Eva	Namyslová	z.315 639 111, d.315 685 858, 728 324 860 evanamyslova(a)tiscali.cz
Dana	Paulová	607 283 577, z.222 714 580, paulova@novinygp.cz
Vítězslav	Plašílová	d.281 860 395, ch.326 991 865
Luboš	Pospišil	pospasil@h-inst.cas.cz
Luděk	Pravda	602-356 200, arda(a)ms.anet.cz
Jiří	Precílik	720376800
Miloš	Renner	miloush(a)centrum.cz , 723 123 327
Martin	Richter	777-223 061, d. 261 213 913
Ivana	Richterová	602-144 007, d. 261 213 913 ivanasiman-kova(a)volny.cz
Jedek	Rozmajzl	603 164 292, z. 257 315 964
Jan	Růžička	ruzickaj(a)volny.cz , 603 422 595
Jiří	Riha	d.325 626 657 ? , 0602-344 667 lamontagne(a)seznam.cz
Jaroslav	Rízek	z.381 211 835, d.381 212 430, 608 242 539, ová-8, jaroslav.rizek(a)seznam.cz
Michael	Sedláček	d.241 430 233, 777-302 290, Sedlacek(a)propy.cz
Michal	Skubenič	mskubenic(a)kurzynske.com
Pavel	Sláma	slama(a)uzlabina.cz , d.267 712 021
Jan	Strelka	"Strelka"<mandikm(a)kolektory.mepnet.cz d.271 910 314, 603466097
Vít	Šanovec	d.257 711 882, 603-447 489
Jan	Šír	honza.sir(a)centrum.cz , 604-742 430
Jiří	Škrdlant	d.354 535 801?, z.354 531 258 ?, 603-583 568 skrdlant.jiri(a)worldonline.cz
Radka	Tkáčiková	604-702 106 Radka.Tkacikova(a)seznam.cz raduuzza(a)quick.cz
Jarda	Tůma	d.261 215 582, 602-208 744, jarda.tuma(a)volny.cz
Zdeněk	Voda	d.272 658 497, zdenekvoda(a)cbbox.cz, 604-262 733
Radek	Vondra	777-614 793, d.272 735 222, radek.vondra(a)lidovky.cz
Vladimír	Zahour	325 615 175, zahour(a)razdva.cz 777-037 798

Račenka 2007/2008

	8	17,94	16	22,47				18	20,7	20	Michal Spudil	61,11
Spkolo												
SP KOLO	8	17,94	16	22,47				18	20,7	20	Dana Spudilová	61,11
Erómú			40	16,87				1	39,	22	Martin Šebánek	55,87
HoSpo			49	15,37	4	21,06		#	19,	23	Zdeněk Sedláček	55,43
0	25	12,73		4	18,33			4	21,	24	Luboš Svátovský	52,06
VŠAK Ch	16	15,45							34,6	25	Jiří ŠpíchalMI.	50,05
Žleb			20	14,41	19	4,17	8	19,79		26	Tomáš Krauskopf	48,57
RAČ	28	12,06						7	19,5	27	Pepa Vosol	48,06
RAČ	28	11,82	24	13,24				#	23,	28	Jiří Suchoamel	48,05
Alpin	12	13,89	26	12,65	15	12,22	84	,44		29	Jitka Fašungová	46,97
Alpin					3	22,34			1	30	Pavel Milenovský	46,34
RAČ		12	16,76	#	18,89		12	10,6		31	Vláda Martinovský	46,25
Spkolo		6	18,53		6	25,83				33	Roman Spudil	44,36
Černošice									10	34	Olda Hokr	43,51
Žleb		20	14,41	19	4,17	75	10,2	16	14,68	35	Eva Krauskopfová	43,46
CycloKern		2	19,71				1	23,5		36	Václav Jindrák	43,21
Alpin	22	13,64							7	37	Slávek Hokr	43,04
RAČ		33	9,82		50	15,2		8	16,5	39	Ivo Štolc	41,52
RAČ		30	11,47		84	,44	17	10,85		40	Renáta Kleinová	41,26
Alpin							13	16,6		41	Olga Mikanová	41,20
čhmú		31	11,18		70	12,33			27	42	Helena Vondráčková	40,51
čhmú		31	11,18		70	12,33			27	42	Franta Vondráček	40,51
RAČ		7	18,24				2	21,8		44	Radek Chlumský	40,04
HoSpo					83	,84			16	47	Radka Haňková	38,44
SP KOLO		8	17,94						19	48	Martin Spudil	38,34
AccomT									15	49	Hana Krajníková	38,10
RAČ									2	54	Pavel Hokr	35,10

Royal Alpine Club

2008

	leden					únor				březen				
Po		7	14	21	28	4	11	18	25	3	10	17	24	31
Út	1	8	15	22	29	5	12	19	26	4	11	18	25	
St	2	9	16	23	30	6	13	20	27	5	12	19	26	
Čt	3	10	17	24	31	7	14	21	28	6	13	20	27	
Pá	4	11	18	25		1	8	15	22	7	14	21	28	
So	5	12	19	26		2	9	16	23	1	8	15	22	29
Ne	6	13	20	27		3	10	17	24	2	9	16	23	30

	duben					květen				červen					
Po		7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	
Út	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24		
St	2	9	16	23	30	7	14	21	28	4	11	18	25		
Čt	3	10	17	24		1	8	15	22	5	12	19	26		
Pá	4	11	18	25		2	9	16	23	6	13	20	27		
So	5	12	19	26		3	10	17	24	31	7	14	21	28	
Ne	6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29

	červenec					srpen				září				
Po		7	14	21	28	4	11	18	25	1	8	15	22	29
Út	1	8	15	22	29	5	12	19	26	2	9	16	23	30
St	2	9	16	23	30	6	13	20	27	3	10	17	24	
Čt	3	10	17	24	31	7	14	21	28	4	11	18	25	
Pá	4	11	18	25		1	8	15	22	5	12	19	26	
So	5	12	19	26		2	9	16	23	30	6	13	20	27
Ne	6	13	20	27		3	10	17	24	31	7	14	21	28

	říjen					listopad				prosinec				
Po		6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29
Út		7	14	21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30
St	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31
Čt	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	
Pá	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	
So	4	11	18	25		1	8	15	22	29	6	13	20	27
Ne	5	12	19	26		2	9	16	23	30	7	14	21	28

KALENDÁŘ AKCÍ 2008

5.1. HO Bohnice	Holý vrch - první slanění svažené víno a tradiční horolezecký seminář	horo
9.2. organizátor:	Jeseníky - Boganův memoriál Vláda Weigner	WRC běžky
15.-17.2. organizátor:	Krušné hory - přechod Vláda Weigner	běžky
14.-16.3. organizátor:	Krkonoše-Strážné Lída Šabatová	lyže
12.4. organizátor:	Těptínský Bláták Jarda Tůma, Pavel Sláma	WRC MTB
26.4. ? organizátor:	Boudecká rokle Karel Berndt, HK Mšeno	MTB
25.-27.4. organizátor:	Choustník-memoriál L. Koubíka Pavel Koubík, Vláda Martinovský	WRC MTB
3.-10.5. organizátor:	Verdon Radek Kekrt	horo
16.-18.5. organizátor:	Jason & Drsoň Hynek Urban, David Hart	WRC skorelauf
23.-25.5. organizátor:	Kozelka Slávek Hokr	horo
7.6. organizátor:	Kokořínský survival Martin Mráz	WRC
červenec organizátor:	Dolomiti Honza Štykar, Dan Holein	horo
12.-14.9. organizátor:	Krušné hory Vláda Weigner	WRC MTB, horo
3.-5.10. organizátor:	Jizerské hory Zdeněk Sedláček	WRC MTB
18.10. organizátor:	Hon na lišku Pavel Hokr, Andrea Augustová	WRC horo OB
15.x 22.11. ? organizátor:	Orienták pražských horolezců Malý Gěčko, Šplíchal ml.	horo OB
28.-30.11. organizátor:	Poslední slanění ???	horo, MTB
10.1.2009 ? HO Bohnice	Holý vrch - první slanění svažené víno a tradiční horolezecký seminář	horo

	54	56	57	57	59	60	61	62	66	67	68	69	70	74	74	76	85	85	85	88	93	94
Černošice																						
VŠAK Ch	23 13,33																					
Alpin 1																						
Alpin																						
PRE																						
HoSpo																						
LokoLbc	4 18,33																					
Budřkov																						
Černošice																						
0																						
RAČ																						
Alpin																						
LokoLbc	18 14,85																					
RAČ																						
RAČ																						
Čunčici																						
Alpin																						
Alpin																						
Alpin																						
Alpin																						
RAČ	6 17,22																					
AlpinClubAš																						

PAKISTÁN 2007

Cesta do Pakistánu byla společnou akcí HK Vyšehrad, VŠAK Chemie Praha a HK Rač. Borci z prvních dvou oddílů se s větším či menším úspěchem snažili o kvalitní výkony v oblasti skalního až výškového lezení.

Borci z Rače se odhodlali k výkonu mnohem drsnějšímu, bolestivému a s nejasným koncem. Rozhodli se nabalit třicetkilové krysy a přenést je nějakých sto kilometrů po ledovci... Asi bych měl uvést na pravou míru nepřesné určení trekové sekce. Zúčastnili se jí: Dan Holein, který byl velkým přínosem pro své zkušenosti z cest po Asii a hlavně pro bezkonfliktní přístup ke všem problémům, Michal Kjeronský, se kterým jsem už absolvoval pár dost těžkých závodů a jeden drsný trek v Rusku a který si na treku, spolu se mnou, tentokrát naplno užíval únavu, Tomáš Horský a Dana Paulová, dvojice která nás bavila celý měsíc, Danka nezapře své italské předky a ani Tom nezklamal. Pak s námi jel Alf, Aleš Novotný vlastním jménem, kterého nikdo z nás předem neznal, člen VŠAK Chemie Praha. Trochu mě šokoval před odjezdem, když stokrát volal a psal co má vzít sebou, a jestli tam vůbec jezdit, když tam jsou ty mešity, ty červený... ale fungoval celou dobu jako bezproblémový člen výpravy a spíš ponorkovou situaci uklidňoval. Když už jsem to nakouzl, únava na treku něco

takového vytvářela...

Původní plán, přejít ledovec Baltoro, nám zkomplikovala pakistánská byrokracie. Odmítli jsme si nechat zorganizovat monstrózní expedici a živit nosiče, kuchaře, průvodce a jejich nosiče... a neuváženě jsme odmítli šampaňské na letišti. I proto jsme se rozhodli přejít ledovce Biafo- Hispar, přes Hispar-La. Kde jsme nepotřebovali ani permit, ani průvodce a nosiče.

Poté co jsme absolvovali dvoudenní cestu z Islamabadu do Skardu, z velké části podél Indu a částečně

po Karakoram Highway, jsme objednali džíp do vesnice Askole.

Samotný trek přes ledovce Biafo- Hispar nás všechny překvapil. Přesto, že jsme měli dostatek informací a map (například od Libora Hnyka a Dalibora Guta), představovali jsme si to jak Hurvajs.

Když jsme vystoupili z Toyoty v osadě Askole, měli jsme asi všichni stejný názor (možná naposledy na příští měsíc). Nabalit na batohy všechno co bylo na cestu mimo ně a rychle vypadnout. Askole na nás dýchlo směsicí komerce a pákistánské neschopnosti jí provozovat. Ani se mi nechtělo věřit, že z tohotohle ponuré místo startují všechny trekové i lezecké expedice na ledovec Baltoro. Náš pocit asi ovlivňovalo i počasí- vypadalo to že každou chvíli zmokneme. Než jsme stačili opustit zablácenou točnu Toyot, přiběhl k nám chla-

Horolezecká abeceda

Tomáš Frank, Tomáš Kublák a kolektiv

Termín vydání: listopad 2007

Nakladatelství Epocha s.r.o. Kaprova 12, 110 00 Praha 1

tel.: 224 810 352 epocha@epocha.cz www.epocha.cz

www.horolezeckaabeceda.cz

Cena: 777 Kč, sleva pro členy ČHS 15%, pro instruktory 20%

Charakteristika: nejrozsáhlejší horolezecká učebnice, jaká kdy na našem trhu byla, 500 černobílých perokreseb a fotografií metodického charakteru v textu; barevné přílohy

Formát: 165x235 mm **Rozsah:** cca 800 stran

Pevná vazba Obálka: barevný tisk, lesklé lamino

Kniha Horolezecká abeceda je po více než patnácti letech první souhrnnou publikací na téma horolezecké metodiky. Tato nová učebnice horolezectví zaplňuje informační mezeru a popisuje všechny základní lezecké techniky u nás používané.

Jedná se o neobvykle rozsáhlou učebnici, za jejíž hlavní přínos je možné považovat shrnutí technicko-metodických informací o horolezeckých a lezeckých disciplínách a nejrozšířenějších interdisciplinách používajících lezecké a lanové techniky do jediného, vzájemně provázaného celku.

Věnuje se klasickému horolezectví a skalnímu lezení, ale např. i technikám vysokohorské turistiky, speleoaipinismu, canyoningu či záchranářské praxi. Publikace je doplněna o řadu kapitol s tématy souvisejícími, jako např. meteorologie, geologie a geomorfologie, sportovní medicína apod. Celá kniha je tematicky členěna na pět základních částí. Součástí knihy jsou i přílohy s informačními zdroji a přehledy, samozřejmostí u učebnice tohoto rozsahu je doporučená i použitá literatura, rejstříky či výklad nejčastěji používaných zkratk.

O autorech

Tomáš Frank

(vedoucí autorského kolektivu, editor kapitoly 1, 2 a 5) Horolezec a speleoaipinista, člen Bezpečnostní komise Českého horolezeckého svazu, bývalý člen lektorského sboru Metodické komise ČHS a instruktor horolezectví I. třídy, člen výboru a speleotechnik Krasové sekce, autor řady článků a publikací o horolezectví, horolezecké metodice, bezpečnostní problematice při provozování lezeckých sportů

Tomáš Kublák

(editor kapitol 3 a 4) Horolezec a speleoaipinista, instruktor horolezectví, člen Bezpečnostní komise ČHS, editor a autor odborných textů na respektovaných stránkách s tematikou horolezecké metodiky – webové stránky HO SAKAL

Ivan Rotman

horolezec, lékař, prezident České společnosti pro horskou medicínu, člen Lékařské komise ČHS, autor a spoluautor řady knih, příruček a článků na téma horská medicína, horské záchranářství, bezpečnost při horolezectví

Bohuslav Koutecký

speleoaipinista a horolezec, bývalý dlouholetý náčelník Speleologické záchranné služby, popularizátor a metodik jednoranové záchranářské techniky

Radek Lienierth

horolezec, skialpinista, horský vůdce UIAGM, instruktor horolezectví. Člen Metodické komise a lektorského sboru ČHS, autor řady článků a publikací zabývajících se metodikou horolezecké techniky, skialpinismu a lavinové problematiky

Eduard Macků

horolezec a instruktor horolezectví, popularizátor canyoningu v Čechách, předseda České asociace canyoningu

Jan Pala

skialpinista, horolezec; mj. autor stránek Paličův zanedbatelný sněhoblog

Luboš Moravčík

horolezec, klimatolog, instruktor horolezectví I. třídy.

Jan Boček

horolezec, speleoaipinista, instruktor horolezectví

Jakub Leníček

Ilustrátor (autor našich metodických obrázků), horolezec

▲ ledovec Baltoro
▼ K2

▼ návrat z Concordie
▼▼ Masherbum B.C.

Royal Alpine Club

▲ ledovec Hispar

pakistánská kuchyně ▼

▲ Ogre (7285 m)

Camp pod Amin Brakem ▼

„Varianta Brod“ u Čibitu

Šavlinské jezero

Dolina Aktru

vzhůru do Zelené Gostinici

Závěr doliny Mášej

Aktru z vrcholu Kupol'

ského sedla a zase dost sestoupit na bezpečné táboření. Tak tedy vpravo vbok od směru příchodu a šlapat. Cestou potkáváme skupinku pěti Čechů. Jsou od Liberce. My tam známe jednoho člověka. Koho? Milana. Svět je malej, oni ho znají taky. V dálce už vidíme naše sedlo, po ledovci, strmým firnem a zase živou sutí. Jsme na sedle (3173 m), počasí se začíná odpoledne kazit, jako ostatně skoro každý den. Ale teď je to krapítko temnější. Než se ostatní vyškrábou ohlížím kudy dolů. Vlevo vede žlabem jakási vychozená stezička, kudy se zřejmě většinou sestupuje. Ale je to tam jako na střelnici, každou chvíli letí nějaký šutr. Tak tam ne. Koukám na sněhové pole vpravo. Šlo by nadejít hřebínkem a po pravém kraji dolů, ale to by bylo zdlouhavé a nakonec zase pod stěnami. Firn se mi na sestup nelíbí, je to naměkklé a s velkými batohy by byl případný dokluz do sutí osudový. Zatahuje se a čas rychle utíká. Nahlížím na začátek žebra přímo do doliny. Kus je vidět, zdá se dobrý. Tedy tudy. Je to vyšší kamzičí škola, ale bezpečná, kamení padá od nás do stran nebo si ho jen házíme na sebe. Konečně jsme dole pod žebrem, překračujeme bergsrund a mažeme po ledovci dolů. V dálí vidíme pod temnými mraky nazelenalé plochy v sutinách, tam by mohlo být přijatelné táboření. Konečně stavíme stany, máme toho plné kecky. Se Štěpánem jdeme hledat vodu, nakonec ji v dešti a mlze přineseme, cestou vyplašíme stádo asi deseti jakýchsi kamzíků nebo co to tu roste. V noci je bouře a upadl kus hory kus od nás. Ráno vidíme cestou čerstvé kamení. Zase svítí slunce a hned je svět krásnější. Odpoledne jsme u Dolního Šavlinského jezera. U Altajce v „bufetu“ lepioška a pivo, ááá. Náš čas se krátí, počasí nám moc nepřeje. Zastavuje se u nás skupina Rusů, hledají lékaře a doprovod pro svého soudruha, kterému padající kámen pod D.Š. sedlem (den po nás) přerazil ruku. Renata to odborně skoukne a doporučí urychlený přesun s doprovodem do nemocnice. V tom si ale musí pomoci sami, je jich větší skupina a místní Altajci jim prý nechtějí pronajmout koně. Plánujeme okruh přes sedlo Orbita, ale je z toho jen mokrá vycházka k Hornímu Šavlinskému jezeru a morénami v dešti směrem k sedlu až k dolince plné mraků. I to má své kouzlo, pod sebou vidíme dvě různobarevná jezírka, tunely v ledovcích, duhu ležící na moréně pod námi. Jako vždy sbíráme hezké kamení.

Poslední den a zas prší. Hm. Cesta z hor je tedy tajgou a blátem dolů, pak vpravo mechem a trávou nahoru a zas dolů trávou, blátem, tajgou a mechem nad řeku Čuju. Dvakrát nocujeme jako vždy na dobrých placech. Už si myslíme, že je tomu plahočení konec, ale ještě skoro půl dne traverzujeme nad řekou až k cílovému mostu pod Čibitem. Poslední stanování, výprava do vsi do magazínu. Pivo, perničky, vaříme a jíme k prasknutí. Renata koupila meloun, tím nás dorazila. Ani Jarda už nemůže. Už večer se objevuje domluvená doprava. Gazel s perfektním řidičem. Celodenní cesta do Barnaulu uplyne v přiměřené pohodě. Řidič se nám snaží maximálně vyhovět, najde nám přes své známé levné bydlení ve městě, v ubytovně v místní teplárně. Asi podobné, jako v ubytovně statku v Nečtinách. Ale je zde perfektní baňa, nově po rekonstrukci a za 25 Rb na osobu! Jeden den vraždění zbylého rezervního času ve městě a pak frnk. Moskva, večer Praha. Tak za rok, ruské hory!

Старший командир

Славой Хокр

pík v teplákách a s nějakými leistry a tvrdil že je policajt. Následoval klasický výslech: odkud jsme, kam jdeme, kde je náš guide. Po minutové výměně zdvořilostí přesvědčil Dan policistu, že nepotřebujeme ani průvodce, ani permit. Na dotaz „Who said“ stačila diplomatická odpověď „Ministry of tourism“ a mohli jsme jít. Po několika dnech na cestě, neplánovaných mezipřistání, nočních cestách po Karakoram Highway a konečně v šesti lidech v malý Toyotě jsme měli jediný plán, a to dojít na první rovný místo pod stan s vodou v dosahu. Po dvou hodinách se nám poštěstilo takový místo najít. Odměnou nám byly parádní výhledy na Baltoro a západ slunce.

Ráno jsme vyrazili ještě k východu, ale brzo jsme se stočili k severu a nastoupali nejdřív na morénu Biafa, posléze na ledovec samotný, zatím ale posypaný hromadou šterku. Po obědě se náš postup značně zpomalil, jak se ostatně stalo pravidlem i v příštích dnech. Dopoledne se šlo celkem v pohodě, odpoledne to byl boj o každých sto metrů. Danka to prožívala asi nejvíc, tak jí Tom pomáhal s batohem a běhal po ledovci střídavě se svou a s Dančinou krysovou. Zřejmě vyčerpaný heroickým výkonem si ale pokazil večer reputaci, když dal vařit místo vody do ešusu benzin, .technický..a pašovaný z Čech. Naštěstí škody byly zanedbatelné, nejhorší byla asi právě ztráta ¼ litru benzínu. Příštích několik dní jsme pili studený mulťák místo teplého čaje..

Další den jsme vyrazili opět po ledovci s myšlenkou dosáhnout večer campu popsaném v Lonely Planet, tzv. Baintha, na moréně bočního ledovce, na trávě a s krásným výhledem. Postupně jsme slevovali a odpoledne stavíme stany zase na ledovci. Jeden kámen posloužil jako kuchyň a nic nám nechybělo. Bylo tam tak hezky, že jsme zůstali dva dny.

Další den (zní to blbě.., ale naše vnímání času se skutečně omezilo na dnes..zítra..jídlo máme na 14 dnů..) jsme se zase vláčeli po ledovci. Odpoledne přibylo trhlín a kamení na ledu. Tentokrát jsme vyhledali camp popsaný v LP. Představovali jsme si vyšší komfort. Sotva se nám vešly dva stany na upravené plošinky. Přestože se nám tam nelíbilo, zůstali jsme dvě noci. Celou dobu vytrvale, beze spěchu mrholilo. Byli jsme široko daleko jediná komu to vadilo, a zjevně to bylo nepodstatné. Na morálu ani náladě nám to nepřidalo.

Ráno se mraky zvedly, tak jsme, plni optimismu, sbalili mokré stany a šli dál. Kolem poledne se objevil čerstvý sníh, tak přišlo na řadu lano. Moc nám nepřidalo, že musíme jít všichni stejně rychle. Prošlapával Dan a Tom, já dlouho nevydržel. Padali jsme do trhlín všichni. Kuba nejlíp. Koukala mu jen hlava ale byl trpělivý a počkal až si vyměním film. Odpoledne do nás smažila difuze. Žízeň! Kolem třetí konečně voda, camp a neskutečné výhledy na Snow Lake, Ogre 7285m. Kvůli tomuhle večeru stálo zato sem jet. Pomalu se vzpamatováváme, fotíme..a fotíme. Nic tak monumentálního jsem nikdy neviděl. Tolik kopců, sněhu a ledu. Zítra nás čeká výstup na sedlo Hispar La 5150m., tak se večer snažíme vyladit vybavení i morál. Docela se nám to daří.

Výstup do sedla byl skoro to nejjednodušší za celý trek. Měli jsme štěstí, po půl hodince šlapání narážíme na stopu. Den před námi je tak deset lidí. Jejich guida jsme potkali až ve vesnici Hispar, jinak jsme je neviděli, ale za těch pár dnů se z nás stali perfektní stopaři. Za dvě hodiny jsme v sedle. Teda pokud se tak dá nazvat plocha několika fotbalových hřišť. Sestup byl pozvolný a ubíjející. Boříme se v mokřím sněhu, Dan prošlapává. Kde bere tu energii? Večer meleme z posledního. Ušli jsme pořádný kus a tábořiště je v nedohlednu. Ještě pár set metrů po boční moréně a můžeme bydlet. Tady není voda?! S Tomem vyrážíme pro vodu, tak 100 m výškových...při cestě dolů nacházíme pramen 50 metrů nad stanama..

Další dva dny jsou ve znamení nekončící boční morény a bezpočtu bočních ledovců.

Hrdinně stopujeme, přesto nám ale překonání každého ledovce bere zbytky energie co máme. Jedno tábořiště je fajn, pěkné výhledy. Poslední tábořiště je na břehu něčeho, co bývá určitě potok s čirou vodou. Je to masa černočerný kapaliny, plavou v tom jačí hovna. Tom s Danem běží pro vodu k poslednímu potůčku, já s Kubou sestupujeme na dno ledovce. Nacházíme jen šedou nepitelnou vodu plnou písku z ledovce. Kluci se vrací až za šera, tak není vidět, že jejich voda je jen o trochu čistší.

Poslední den na treku. Vypadá to že vesnice je kousek, deset kilometrů. Snad tam bude stezka. Poslední ledovec, zase na morénu a po ní nahoru a dolů. Mám pocit že se ostatní hrozně vlečou, tak jdu napřed. Po dvou kilometrech je brod. Pokorně čekám. Příjemné osvětlení. Zase pohromadě přicházíme na dno údolí. Tady je další brod, tentokrát s nahnědlou masou vody. Je teplo, na horách taje spousta sněhu. Není čas, trochu stresuju, že voda co chvíli stoupá. Máme žízeň, brodíme v botech. Zbývá kilometr k mostu přes řeku Hispar a vysápat se tak sto metrů výškových do vesnice. Příchod do vsi nám trochu pokazili dva vychytráci, kteří na nás chtěli zbohatnout. Stálo nás to poslední zbytky energie, ale ubránili jsme se.

Nestačili jsme zírat jak se žije v 21. století. Kamenné chýše, mezi nima křivolaké uličky, dobytek, prach. A lidi kteří si na nic nestěžují, vypadají spokojeně. Snažili jsme se fotit, ale to už se těm milým lidem tolik nelíbilo. Byl ale dostatek času si vesnici prohlídnout. Den jsme čekali na jeep ve vsi, pak jsme vyrazili po silnici a další den žili v nejistotě, jestli náš vzkaz, že potřebujeme auto a jsme ochotni za něj zaplatit, dorazil na pravé místo. Nakonec přijel a my měli opět možnost obdivovat jak bravurně se dá zvládat unavený jeep po cestě necestě.

Další dny jsme trávili odpočinkem v Hunze a přesunem přes Gilgit zpět do Skardu. Naše snaha navštívit lezecskou sekci v Nangmah valley byla korunována úspěchem, naše snaha někam vylézt nikoliv.

Do Skardu jsme se vrátili o dva dny dřív a nákupem suvenýrů a celodenní vyjížděnou na motorkách jsme je úspěšně strávili. Další dva dny jsme se kodrcali po Karakoram Highway do Rawalpindi. Těsně za námi vybuchovali bomby, ale domů jsme se dostali.

Honza Štykar

strmým kamením do pustého kotle se zelenou travinou. Jsme v Zelené Gostinici. Dál je to už lepší, kousek svahem a pak po morénových planinách kolem Domku Vodopadnyj (3055 m) k ledovci, šupky do maček a bílou strání na vrchol. Kupol, celým názvem Kupol Troch Ozer, 3650 m, je opět skvělá rozhledna. Vrchol je kamenitá šesule na bílé ledové bublině. Kruhový rozhled, na severu Kurajský chřebec, a vpravo dokola Kurajská step, dlouhé pohledy JV směrem k Mongolsku a Číně, na jihu Jihočujský hřeben, za ním Ploskogorje Ukok, k jihozápadu někde daleko v mracích Bělucha, blíže Mašej-Baši a na západě nedaleko pěkná pyramida Aktru. Všechno jsme pojmenovali, všechno vyfotili, všechno snědli, tak tedy zas půl dne dolů. Další den vytřepáváme lýtky a pijeme pivo Borsin. Češkoje už jsme vypili.

Po dni oddechu balíme na pár dní a přesunujeme se na Goluboj ozero. Bohužel se sem s námi nastěhovalo i špatné počasí. Od odpoledne začalo pršet. Ráno je taky nevalné, ale co, zkusíme to. Vycházíme na Aktru. Začalo být opravdu nevlídné, mraky, dešť, mlha, mrholení, kamení s blátem. Pod kamenoledovým stupněm ledovce se rozděluje. V pěti pokračuje nahoru, pět se vrací dolů. V občasné mlze a stálém dešti celkem úspěšně projdeme pásmem trhlín a stoupáme k pláním sedla Aktru. Je hnusně, šikmý dešť přešel do vodorovného sněžení, viditelnost slabá, spíše tuším, kam bychom měli dále stoupat. Ale nebloudíme, naši polohu a výšku kontroluji na GPS, (díků Vlád' o V.). Už je to humus, tak tedy čelem vzad. V pásmu trhlín netrefíme náš průstup vzhůru. Přeskakují trhlíny, ostatní za mnou. Je to stále širší a širší. Tohle už za mnou asi nepřeskočí... Tak tedy zpět a jinudy. Co bylo dlouhé a s kopce, je teď dlouhé a do kopce. V mačkách a navázání docela komedie. Na každý skok je jen jeden pokus. Jsme navázání. Jak někdo skáče, ostatní popoběhnou s ním, nikdo se nesmí zastavit. Eva B. je žába dne. Nacházíme průstup kameni-ledo- a nakonec blátosvahem a jsme šťastně ve stanech u jezera. Druhá naše pětka zatím navázala čajovou družbu s bezva partou Čejlabinců. Stále mrholí nebo prší. Ráno je okolí nad námi osněžené. Brouci jsou ve stanu vyplaveni a všichni docela ovlhli. Dobrá, sestoupíme se vysušit a pak uvidíme. Nocujeme v domečkách v Sački, baňa, sušení, flákání, pokračování družby, pivo, zpěv... Hodnotím morálku a (akce)schopnosti výletníků.

Z návrhů na další program vykristalizuje změnit lokál. Podíváme se k Šavlinským jezerům. Dojednáme tedy dopravu uazíky dolů pod hory a doleva. Takové pěkné safari, step, jezera panorama hor. Míjíme nějaké vyprahlé pěší skupiny, to by mne teda nebavilo. Dál už auta nepojedou, mrchu na záda a šlapat. Scházíme k nesjížděnému mostku přes řeku Mašej. Táboříme. Přicházejí nás pozdravit nedaleko tábořící turisté, starý ocelový zub se synkem. Prý máme radši jít údolím Mašej nahoru, přes sedlo Dolní Šavlinské k Šavlinským jezerům a zpět k sedlu Oroj, než jen okolo k Šavlim a zpět. Tak tedy znovu změna, ale stála za to. Putujeme jeden a půl dne podle řeky Mašej, horskou tajgou vzhůru, přes čelní morénu - hráz jezera a uzonkou stezičkou na srázném břehu Mašejského jezera. Stále vzhůru až k čelu ledovce. Dobře zatáboříme, je radost ošetřovat raněné. Vždy maximálně vylepšujeme tábořiště, teď třeba Štěpán postavil dokonale zeď u stanu proti větru, ale chyba se vloudila, vítr začal foukat z druhé strany. Ráno jsou všichni odpočatí, čeká nás klíčový den pochodu, vystoupat do Dolního Šavlin-

ALTAJ - „4. RAČ-EXPEDICE“

19.7. - 12.8.2007.

Účastníci: Eva B., Eva C. Eva H., Renata, Jitka, Eliška, Štěpán, Jirka, Jarda, Slávek. (Babinec v převaze 6:4!!!)..

Po loňských zkušenostech jsem nepodcenil domácí byrokratickou přípravu a všechny bumáčky (zásluha Renaty, která se zhostila nevděčného úkolu obstarání víz. Jí to jako obvykle posloužilo k navazování nových kontaktů s frontovými spolubojovníky, přes ochranku až ke konzulovi), letenky a dopravu jsme měli vyřízeny s přiměřeným předstihem. Vše běželo podle plánu jako hodinky. Nákupy, materiál a potraviny, balení, dotazy účastníků na to, co stejně nikdo neví. Den odletu, letiště Ruzyně, obvyklé fínty při vážení bágů. Moskva, přesun Šeremetěvo 2 na 1. Už mi zde v Rusku ta připomenutí ne tak dávno překonaných časů u nás doma nepřipadají tak komické, spíš mne to s... Ale večer letíme dál. Ráno v Barnaulu opět člověk s cedulí s mým jménem. Naložíme batohy a jedeme do města na nádraží pro Elišku a Štěpána, kteří přijedou vlakem. Už jsou tady, vlak přijel na čas, skládáme se všichni do mikrobuse. Eliška je z té společnosti trochu „rozpačitá“. Toho bolí tady, tam jiného píchá, takhle nemůžu sedět, kam si natáhnou levou nohu... Všem nám vyká. Na řidiče nemáme tentokrát štěstí, je to vůl, jede jako blb, tak mu přejeeme pokutu za rychlou jízdu u nějaké altajské vsi. Večer jsme v Kuraji, zastavujeme za vsí a necháme na ráno domluvení dopravy do hor. Nabídka od známých řidiče se některým zdá moc. Když pak ráno zastavíme kolemjedoucí uazík, domluvíme 2 auta za skoro stejnou cenu na osobu. Ale šoféři byly bezva a navíc jezdili pro bázu Aktru. Než sbalíme stany přivezou nám ještě ze vsi chleba a jedeme nahoru. No, zpočátku po rovině asi 20 km placatou Kurajskou stepí, nechtěl bych to pěšky, pak je to zas docela i pro terénník strmá cesta i necesta. Vytekly adrenalin cestujících je z jednoho auta vyplaven vodou po trochu hlubším brodu. A jsme v táboře-báze Aktru. Zdravíme se s náčelníkem Valerijem. Ptá se, zda budeme něco potřebovat, materiál, vůdce,... , dovídáme se, kde se za táboření platí a kde si můžeme dělat, co chceme. Využijeme možnost nákupů v jejich skladu-obchodu, pivo, chleba a tak podobně. Zatáboříme v Publičnom lagere (asi 2100 m n.m.), modřínovém lesíku s ohništi a placky na stany. Jirkovým nožem v rukou svého šikovného pána je místo brzy zvelebeno na dobrou domácnost (jako ostatně později na všech našich tábořištích).

Začíná horský program, to znamená nahoru a dolů a tak pořád dokola. Jen to tempo moc nepřepísknout, jsme tu na mnoho dní. Začínáme tedy výšlapem na pik Učitel (3190 m). Strmou botanickou zahradou vzhůru, kamenité plato, lehký hřebínek ze zvonivého kamení, vyhlídkový vrcholek do Kurajské stepi. Všichni fotí všechny a všechno. Dobrý výlet na začátek, každý pozná, kde ho tlačí bota. Další den dáváme lehkou poznávací vycházku na Goluboje ozero (2850 m), chtěli bychom tam později trochu pobýt. Další den je odpočinkový, jen malý okruh přes soutok Malého a Velkého Aktru. Dnes vstáváme časně, čeká nás větší sousto, Kupol. Nechtělo se nám věřit při pohledu s Učitelem, že se stoupá tímhle kamenným bordelem, ale je to tak. 800 m vzhůru místy pěkně živým

VÝSTUP NA GROSSGLOCKNER

(3798m.) hřebenem Stüdlgrat

Všechno se to upeklo poměrně naráz, jak už to tak bývá. Po závodech ve Starém Městě jsme se, myslím spíš náhodou, hned v úterý opět s Honzou sčuchli na stěně na Smíchově, kam jsme oba nepravidelně chodili se svými protějšky či kamarády trochu si vytáhat ruce v davu. Honza se mě jen tak mezi lezením zeptal jestli bych nejel s ním a s Danem hned v pátek na Grossglockner na Stüdlgrat. Název Stüdlgrat jsem nikdy neslyšel, ale znělo to podobně jako štrůdl, tak mě to nalákalo. Ani potom, co jsem Honzovi řekl to podstatný, to že jsem v zimě nikdy v horách nelezl a skialpinismem jsem zcela netknutý, si to nerozmyslel. Zbývalo jen sehnat čtvrtého do skvělého plynového vozítka Peugeot 306 combi, co má místo volantu knipl od letadla a dost nepřátelskou spojku. Terka nemohla, což bylo mrzutý, nezbývalo než zavolat jejímu bývalému příteli excelentnímu spáraři a horolezci v pravém horském slova smyslu - Honzovi Leničkovi alias Leninovi, který po váhání souhlasil, a pánská jízda byla na světě.

Předpověď počasí slibovala jasno, trochu zimu (někde až -20 °C v noci nad 3000 m. n. m.) a možný vítr. Lavinové nebezpečí se po předchozích chumelenicích postupně snižovalo až na konečných 1-2 na jižní straně, do kterých jsme mířili, a 2-3 na severní. Tedy ideální podmínky, jen kdybychom věděli kolik sněhu je na našem hřebeni.

Pátek 16. 2.

Potom co jsme si všichni zabalili vlastní nebo vypůjčená fídlátka, jsme já s Honzou L a Danem v 22:00 Danovým autem vyrazili za Honzou Š. za Prahu, kde proběhlo přeskupení sil do zmíněného sportáku. Honza to pěkně natáhl, myslím až za Salcburk, kde jsem ho na chvíli vystřídal, ale v horském prostředí vzal řízení opět do svých paží, abychom živí a zdraví aspoň dojeli do kopec.

Sobota 17. 2.

Asi v sedm hodin ráno jsme dorazili pod Grossglockner z jižní strany k chatě Lucknerhaus. Tady nás nemile překvapila zima a dvoumetrové závěje sněhu, do kterých se ale dalo bezvadně odskočit. Po nekonečném přehrabování a lamentování nad nadbytkem nebo nedostatkem matroše, bot, oblečení, jídla a piv jsme se po hodině a půl začali šoupat na skialpech směrem k chatě Stüdlhütte. Rázem nás překvapilo vedro a v některých místech nedostatek sněhu. Když jsme se po dvou hodinách s Danem rozhodovali jestli se budeme svlékat do trenek, Honza L už dávno od chaty okukoval hřeben a místní skialpinistky a Honza Š na nás čekal kousek nad námi. Nakonec po třech až čtyřech hodinách jsme ve spodkách dorazili postupně do Winterraumu, v jehož okolí bylo pramálo sněhu. Po doplnění energie a drahocenných tekutin, jsme vyrazili na obhlídku přístupového ledovce asi 200 nad chatu, kde mě kluci proškolili ve vyhledávání pípáků. Hřeben vypadal z dálky přívětivě, byl téměř bez sněhu. Po dalším kuchtění, kterému předcházelo rozpouštění sněhu, následovalo rozpouštění sněhu na ráno. Naštěstí byl Winterraum plný dřeva a kamna fungovala bez problémů. Před spaním jsme pak ještě s Honzou L ladili obsah batohů a

otázku večera, zda brát či nebrat do dvojice lopatu, kterou jsem nakonec přes silný odpor prosadil, protože pipák bez lopaty se mi zdál jako kdyby nebyl. Nakonec sloužila spíš jako tréninkové závaží nebo zaklánač základových lavin, protože žádné jiné nám příští den nehrozily.

Neděle 18. 2.

V 4:00 jsme vstali, roztavili potřebný sníh, nasnídali se a Honza Š šokoval místní borce, když si začal seřizovat mačky. Za svitu čelovek v 5:00 jsme vyrazili k začátku ledovce, kam jsme se dostali po půl hodině. Po krátkém váhání, zda-li se navazovat nebo ne, zvítězil rozum. Přes vzniklou ztrátu času formováním správné sestavy a navazováním, na konci ledovce asi nikdo nelitoval. Do Luisenscharte, sedla pod samotným začátkem skalnatého hřebene, jsme se dostali za další půl hodinu. Dál jsme pokračovali 1-2 lezením přes další malé sedlo asi 200 m nahoru k začátku stabilního zajištění, borháků a dlouhých zajišťovacích tyčí (někteří si tuto pasáž díky zapomenutému foťáku zopakovali ještě jednou). Tady jsme se opět navázali a pokračovali pak ve dvojicích souběžně (Honza L + já, Honza + Dan). Cesta dál vedla buď přímo po hřebeni nebo mírně vlevo od něj, obtížnost lezení byla většinou za 2. Lezli jsme bez cepínů a bez maček, protože sněhu bylo opravdu málo. Přibližně v 8:30 jsme byli na „Frühstück Platz“ 3550 m.n.m., kde jsme něco málo posnídali. Dál následovalo lezení za 2-3 místy 3 s traverzem v pravo od hřebene okolo menší věžičky a další těžší plotny byly zajištěny fixním ocelovým lanem (10 m). Tři až čtyři lanové délky pod vrškem jsme se s L. klukům trochu vzdálili, protože se Danův příruční cepín zasunutý na klasiku za batoh po sundání batohu odporoučel o pár desítek metrů dolů do rozchrastané stěny, kde se naštěstí zastavil. Mezitím co kluci vyprošťovali cepín, došlo v pravý čas na další střídání v čele a L. doslova přeběhl přes desetimetrové pole strmého sněhu, které bylo tak tak na odlepení od skály. Nevím co bych tam dělal jako prvolezec. Pak už následovaly poslední dvě délky se zdvihem za kokosové lano a nepříjemným dolezem přes malá sněhová pole, kterým jsem se i přes L. povzbuzování vyhnul po skalnatém hřebeni. V 11:00 jsme byli s L. na vršku, kde docela foukalo. Kluci dorazili za další půl hodinu. Udělali jsme pár fotek snědli zmrzlý chleba a mazali dolů. První sestupoval L. poměrně rychlým tempem a já za ním málem doslova vlál. Potom co překonal sedélko na malý Glockner, kde mě, greenhornovi, zapomněl zanechat dole nějaké postupové jištění, lano mezi námi vítr udržoval ve vodorovné pozici nad dolezem Palavichiniho žlabu, kde se mi zrovna v tu chvíli vlát moc nechtělo. Vše dobře dopadlo a po půl hodině už jsme byli na ledovci nad Adlersruhe, odkud jsme po menší svačičí pauze sestoupili hlubokým sněhem rovnou dolů na spodní ledovec a potom dál traverzem zpět do našeho Winter-raumu u chaty Stüdlhütte, kam jsme dorazili v půl čtvrté odpoledne. Následovalo bujaré oslavování výstupu a rozpouštění několik desítek kilogramů sněhu. Chybělo už jen více piva.

Pondělí 19. 2.

Ráno jsme vstali tak akorát a s plnými batohy vyrazili odvážný sjezd k autu. Hned ve třetí zatáčce jsem si ověřil, že to co vypadá jako prachový sníh, opravdu prachový sníh není. Odnesl to jen nakonec odřený nos, nic víc. Po zbytcích sněhu a trávě jsme doklouzali za hodinu dolů k autu. Na parkovišti jsme po bleskovém přebalování vyrazili dolů. Hned v první zatáčce Honza nebo Dan prohodil, že by si klidně v chatě Lucknerhaus dal kafe. Já byl rozhodně pro, L. to bylo jedno a tak jsme udělali otočku do protisměru a ještě jednou jsme vychutnali náš kopec za popíjení kafe, čokolády nebo piva a požívání domácího štrúdlu. Cesta domů.

ZPRÁVIČKA O JARNÍ MÍZE.

Tak jako skoro každý rok v posledních letech plánujeme se Zdeňkem výpad na jarní Kozelku. A letos se plán i uskutečnil, a to velmi zdařile. Páteční počasí odradilo malovněrně, ti zůstali doma a mohli jen litovat.

V pátek večer a v sobotu dopoledne se postupně sjíždíme a vyrážíme do stěn. Každý podle svého gusta. Tak se vytvořilo i družstvo postpubertálních pregerontů (věkový průměr cca 50 let) pod vedením mladých cvičitelů Slávka a Oldy. Kolik nás přesně bylo nevím, vše bylo v neustálém pohybu, snad nejméně deset? A že se nezahálelo:

Sobota: vysoušení chytů na Údolní cestě na Májovou, hned vedle Plzeňská věž, Rozprávková přímá var., někteří bez varianty. Pak přesun kousek k východu. Zámek, Danina cesta, pěkný pilířek s 2 kruhy a Cesta bludiček, přes velký vklíněný balvan a stěnou. Brána: Omšelá, šikmo vpravo kolem kruhu s rajbáskovým krokem, Normální cesta, z velkého vklíněného balvanu ke spárce. Mladší z cvičitelů využil nabídku a přivcákl se za ještě mladšího příbuzného na Vyprahlo na Zámeckou věž. Pak celkový přesun na západ. Začínáme Kukačkou, Normální cesta, šikmá plotna s 1 kruhem, o které jsem všem tvrdil, že je to za III, takže to tak všichni lezli. Následuje Kobyla, cesty zprava doleva: Veselá, Údolní hrana, Západní stěna. Mladší cvičitel opět využívá nabídku lepšího konce lana na Morální cestě na Vysokou. Celkem prostoupeno 12 cest klas. III až VII.

Neděle: začínáme na západě ve Stěnách. Perníková cesta, začátek v tupém koutě, 2 kruhy, pak vlevo Koutová s nástup. var. Zbytek dne na Doubravické stěně. V různém pořadí zleva dopr.: Cesta 4. výročí, s 1 kruhem, Opičí, stěna, kruh, vpravo do trhliny (zde nutno vytknout etickou nekázeň, kdy si v nestřeženém okamžiku někteří frekvenciantů zavěsili lano shora a stejně to nevylezli čistě), Žiznivá, šikmo vpr. trhlinou, kruh, vlevo ke hrance, kruh, dál trochu převisle, Přátelská, trhlinokomínek přes vklíněné bločky, Ukradená, širší spára s 1 kruhem, Slavojova, jemnou stěnkou vlevo ke kruhu a zleva převisle hore, Panenská, stěnka vpravo za rohem vzhůru do bukových větví. Nečtinská jehla: Severní cesta, Normální cesta. Celkem prostoupeno 11 cest. klas. III až VI. Klasifikace podle průvodce z r. 1985 (Pech a spol.).

Kromě lezení byl během dne čilý společenský ruch, předávali se srdečné zdravice a zapomenutý materiál kolemlézoucím. Vše měla pod zdravotním dohledem opět nelezoucí Renata, která sběrem na vlastní tělo zabraňovala zákeřným klíšťatům napadat nás ostatní. Vrcholem společenské části akce byla večerní sešlost 22 jedinců u jednoho stolu v Nečtinském hostinci.

Jak se později ukázalo, byly zkušenosti se zacházením s borci této věkové a mentální skupiny velmi užitečné. Blížila se výprava na Altaj.

Slávek Hokr

OBVYKLÉ PLKY

Poznámka ke klasifikaci obtížnosti výstupů na umělých stěnách

Tato poznámka nabízí možnost, jak hodnotit obtížnost výstupu na umělé stěně v případě, že je při jednom výstupu využita výbava více než jedné výstupové linie. To je, jak známo, možné a u slabších borců (mezi ně se počítá i autor následující pomůcky pro klasifikaci) i časté.

Důvody rozšiřování použitých členitostí nad rámec charakteristiky původně zvolené linie jsou obvykle 1) fyziologické, 2) psychické nebo 3) morální. Z fyziologických příčin se jedná zejména o daltonizmus (neroznávání některých základních barev způsobené chybějícími receptory v oku). Psychickými příčinami je obvykle buď skleróza, a to ve dvou variantách, a strach. Globální varianta sklerotického symptomu způsobí, že lezec zapomíná, do jaké linie vlastně nastoupil, lokální varianta působí tam, kde je linie vyznačena pentlíčkami pod chyty, které se vzápětí stanou stupy. Pentlíčky dole již není vidět a borec zapomíná, kde byla jeho barva. Morálním důvodem je nekladení důrazu na sportovní přístup, i když na stěně jde jen o možnost volby, nikoliv povinnost si takové jho na cestu přibrat. Když pak ke zmnožení linií dojde, je jistě zajímavé i kvalitativně posoudit, k čemu takové zmnožení linií vedlo.

Nyní tedy uvádím vzorec, který umožňuje orientační určení celkové obtížnosti výstupu O , kombinujícího členitosti více linií různých obtížností. Pro snadnější použití zavádím pomocnou veličinu celkovou prostupnost P , která se snadno vypočítá a je převrácenou hodnotou celkové obtížnosti. Pak je

$$P = \sin \alpha (p_1 + p_2 + \dots + p_N) \quad a \quad O = 1/P$$

kde $p_1 = 1/O_1$, $p_2 = 1/O_2$, ..., $p_N = 1/O_N$ [1] jsou dílčí prostupnosti použitých linií, $O_1, O_2, \dots, O_N$ jsou dílčí obtížnosti použitých linií (jsou obvykle napsané poblíž prvního stupu dílčí linie) α [°] je strmost – maximální odchylka hlavy od vodorovného pohledu do stěny u nejméně strmé z použitých linií. Pokud je $\alpha > 90^\circ$, použije se $\alpha = 90^\circ$ (v převisu si ještě větším převisem obvykle nepomůžeme).

Vzorec je zde uveden zjednodušený do terénní verze, tedy natolik, aby jej bylo možné požit bez početních pomůcek a výsledku se dobrat v krátkém čase. Pak je možno využít jej buď již při plánování výstupu nebo hned po výstupu (v obou případech by měl vyjít stejný údaj). Přesný vzorec, zohledňující veškeré technické, fyzikální, psychické, lokální a další vlivy lze nalézt na www.presnyvzorec.com nebo, pokud již není rozebrána, v mé příručce *Vzorce na cesty (O.H., nakladatelství Roubal & spol. 2005)*.

Další možnosti ve středních Čechách

Slyšeli jsme se Slávkem o terénu na cesty bohatším než nejen Žezice či Pašinka, ale i Vrchlice. Materiál má být dry tvrdý a odolný, praktický i do horšího počasí. Cesty prostupné, ale Slávek to ví od Zdeňka Mikuse, takže s rezervou. Dali jsme si tedy sraz jednoho listopadového pošmourného dopoledne v deset ráno kousek od příslušného nádraží ČD. Na programu byl především průzkum nových možností, pak se uvidí.

Nástup byl krátký, za 20 minut jsme se už převlékali v dřevěné boudě kousek od stěn. Vypadá to nadějně, stěny nevyšoké, většinou svislé, občas od svislice odchýlené na obě strany. Pro začátek táboříme pod stěnkou malinko ubíhající, vypadá částečně na rajbas. Ve stěně asi nebudeme sami, vedle nás se chystá mladá dvojice do něčeho vydatnějšího. Začíná Slávek, je to tak 5, vyvažování a dřepy na jedné noze je charakter dolní části cesty, pak se to zjednodušuje. Po prvním doteku zkouším odhadnout charakter materiálu. Tady je sice skoro černý, ale nejspíš to bude nějaký mladší, snad čtvrtohorní, pískovec na jehož tvrdosti se podepsala činnost člověka. Potkáváme další družstvo, sestup si usnadňuje slaněním. Ale od nás není vidět, kudy by se dalo dolů přes nevelkou výšku jinudy. Slávek je brzo nahoře a také sjíždí, jinudy to nejde. Pro druhého žádné problémy. A hned zkoušíme další možnost, vypadá jemnější ale jinak je obdobného charakteru i když členitosti jsou spíš do zelena. Zdá se, že je to všechno, co není převislé, na podobné brdo. Do převisu se nepouštíme, napoprvé to stačí. Místní borci to tu vyznačili, zkultivovali a popsali a to podle zachovalosti poměrně nedávno. Je tu zatím i čisto, žádné rozbité láhve, ohniště s odpadky a vyryté nápisy ve stěnách. K polednímu se objevují další lezci ale i rodinky s kočárky a tak končíme jedním pivem v kiosku u vstupu do skal. Za horšího počasí se sem jistě vrátíme, je toho tu dost, je to blízko, permit je přes blízkost CHKO malý a lze si jej vyřídit přímo při vstupu do oblasti.

Za Smichoff

Olda Hokr

Výstup ve zkratce:

Stüdlgrat (3+/A0), cca 500 výškových metrů lezení, převýšení od Stüdlhütte 1000 m

Datum: 16 - 19. 2. 2007

Výstup a sestup:

1. den: od Lucknerhaus (1920 m.n.m.) k Stüdlhütte (2801 m.n.m.) 3 až 4 hodiny, 900 m převýšení

2. den: od Stüdlhütte do Luisenscharte, začátek samotného lezení, (1,5 až 2 hodiny), z Luisenscharte na vrchol Grossglockneru 3798 m.n.m. (4 hodiny), sestup přes Kleinglockner na začátek ledovce, dále potom přes ledovec k Stüdlhütte (3 až 4 hodiny)

3. den: sestup na parkoviště k Lucknerhaus (na lyžích do 1 hodiny, pěšky déle)

Cesta autem:

Praha - Tábor - České Budějovice - Dolní Dvořiště - Freidstadt - Linz - Salzburg - Bischofshofen - Zell am See - Mittersill - Felbertauerntunnel - Huben - Kals am Grossglockner - Lucknerhaus

Celkem asi 600 Km, 8 hodin, poplatek za Felbertauerntunnel 10 Euro

TOPO

bergsteigen.at:

<http://bergsteigen.at/de/touren.aspx?ID=459>

reportér hk Vyšehrad

Malý Gěčko

DENT BLANCHE 2007

14.-18.4. 2007

účastníci: Dan Holein, Jakub Havel, Kuba Kjeronský (na štandech též oslovovaný Michal), Honza Štykar

Odjezd jsme původně stanovili na 13. dubna a nikoli naše pověřivost, ale naše neschopnost vyjet včas způsobila, že jsme vyrazili až 14. v sobotu pět minut po půlnoci. Naším cílem byl 4365 metrů vysoký Dent Blanche ve Valliských Alpách.

Po standardních dvanácti hodinách v autě míjíme Sion a šplháme se posledních pár kilometrů na parkoviště nad vesnicí Ferpecle ve výšce cca 1700 metrů, kde nás zastavila poměrně bytelná závora. V létě se dá vyjet ještě asi 2 km a 200 výškových metrů dál. Rychle přebalit (některá slovní spojení zní dost komicky) a vyrazit na chatu. Poměrně smělý plán, za kterým se skrývá logická úvaha- radši dojedem pozdě večer na chatu a příští den obětujeme aklimatizaci, než se do večera kopat do zadku a spát u auta. Před druhou hodinou odpoledne tedy vyrážíme, každý vybaven tak trochu po svém. Dan a Kuba si nesou na batohu krom lyží ještě pohorky, skřipající po silnici v přeskáčích, já sázím na universální duplexy od Salomona. Jakub doma lyže nenašel, tak si nese na batohu sněžnice. Bez ohledu na různorodé vybavení se klátíme pod krysama všichni stejně.

Po necelé hodince na silnici obouváme každý co má a boříme se do mokrého sněhu, občas šlapeme i v lyžích po vytáté trávě a občas se snažíme neprobořit do potoka. Zhruba po dvou hodinách začínám optimisty připravovat na bivak na ledovci.

Kolem sedmé hodiny jsme asi v polovině stoupání k chatě a vybíráme si pomocí sondy největší převěj pro stavbu iglů. Postup je jednoduchý: Zapíchnout sondu do sněhu, postavit kolem ní batohy, zaházet je sněhem a udusat. Pak je třeba začít kopat zesponu ze svahu a prokopat se k dolnímu konci sondy. Kolem sondy kopat nahoru dokud vám na hlavu nepadnou batohy a vzniklý prostor stačí zvětšit na požadovanou míru komfortu. Možná jsme přeci jen měli dojet na chatu. Jsme promáčení, spacáky a karimatky se nám smějí v autě..tak aspoň vaříme polévku a čaj. Dan si ještě vyčistí zuby a můžeme jít spát.

Ráno Dan trochu riskuje, když ve společnosti třech nevyspalých a zmrzlých kamarádů začíná chrápat. Pomocí čaje ale celkem snadno rozmrzáme a po osmé už stoupáme k chatě. Poslední výšvih nám bere dost sil, zbytek dne proto trávíme v bezprostřední blízkosti Cabane Dent Blanche. Kolem třetí hodiny přicházejí dva angláni, zřejmě Simon a Joe. Za jedenáct hodin vylezli západní hřeben Dent Blanche a sestoupili jižním hřebenem k chatě.

Za dva hrnky čaje jsme od nich získali zalaminovaný popis cesty a pár tipů. Když jsem jim nabízel další čaj, jeden z nich stručně odvětil: „I have no more topo“

Kolem čtvrté ráno jsme začli stoupat od chaty strmým kamenitým hřebenem k východu. Ten se po chvíli pokládá a plynule přechází v široké sněhové sedlo. Z něj se opět zvedá skalní hřebínek, tentokrát už k severu, po kterém snadno dosahujeme kótu 3907m. Po krátkém sestupu překonáváme převěj a traverzujeme několik sněhových polí pod první věž jižního hřebene, tzv. Gendarme. Cestou vychází slunce, tak máme několik zastávek na 1/60 vteřiny. Navazujeme se a traverzujeme vlevo, naštěstí občas potkáváme štandy a jistící tyče.

ŠVÉDSKOU KUNGSLEDEN S (S)TAŽENÝMI PULKAMI

Letos, omezení dovolenou, jsme vyrazili na předvelikonoční týden až na samý sever Švédska za sněhem, zimou, soby a polární září. Místo batohů bereme doma vyrobené pulky, tj. upravené dětské boby připásané ledvinou k tělu.

Po dlouhém váhání jsme se rozhodli přejít nejnavštěvovanější část švédské magistrály Kungsleden, z Abiska na jih do Nikkaluokty. Ač se nám zrovna na tenhle „nejprofláknutější“ přechod příliš nechtělo, kvůli času nezbývalo moc jiných variant. Nejlepší dopravní spojení je totiž železnici do Abiska ze Stockholmu přes Kirunu (vlak dál pokračuje do norského Narviku), zpátky z Nikkaluokty jezdí autobus do Kiruny dokonce 2x denně i o víkend. Navíc cestou se nabízí asi 4 varianty přechodu, takže na rozdíl od méně navštěvovaných hor existuje možnost útěku v případě psího počasí či jakýchkoli problémů.

Jedeme z Prahy autobusem do Stockholmu a stíháme odpolední vlak na sever. Cesta sice trvá 2 dny, ale člověk se aspoň podívá a utratí asi desetinu ceny za letenku, koupí-li se v dostatečném předstihu.

Mapu jsme v Praze nesehnali, byly vyprodané. Naštěstí v Abisku je za kolejemi snad nonstop otevřené turistické centrum, kde lze kromě map nakoupit vše od odznáčků po gorebundy.

Vyrazili jsme týden před Velikonocemi. Konec března nám přišel ideální, protože už nejsou takové mrazy, sněhu je pořád dost, měl by být již snesitelně dlouhý den, stále zamrzlá jezera a ideální doba na polární září. Opak byl pravdou: První sníh jsme viděli až téměř u polárního kruhu, v Abisku prší a stěží kličkujeme na lyžích mezi kameny a lišejníkem. Jdeme v tričku, já si zoufám bez sukně. Liják sílí, vítr nabírá na intenzitě, na jezeře nám teče voda do bot horem a pozdě odpoledne dorážíme na konec jezera k prvním chatám totálně promáčení a prochladlí. Po krátkém váhání, jestli nejsme změkčili moc brzy, využíváme možnosti za poplatek využít vytápěnou „vařičí“ chatu – spát se musí ve vlastním stanu, ale je k dispozici vytopená bouda s elektřinou, plynovým vařičem i nádobím. Další překvapení nás čeká s délkou dne – zjišťujeme, že polární noc v Abisku velmi rychle přechází v polární den, takže v březnu už lze jít v noci na záchod bez baterky a s polární září moc nepočítejte.

Následujících několik dnů má podobný charakter: přes den je relativně teplo, je převážně mlha a občas sněží. Počasí je ale nevyzpytatelné a připravuje krásná překvapení: nečekaně se nebe na chvíli protrhne, ukážou se hory a nekonečné pláně, než stačíme vytáhnout foťáky, je zase všechno pryč. Je lepší focení vzdát a jen se kochat, když to jde. Cestou potkáváme zhruba 10 lyžařů stále dokola – Francouzi a Švédi, míjíme se s nimi během dne podle toho, kdo kde spí a svačí. Idylka, a to je tahle trasa cosi jako Jizerská magistrála. Cizinci spí v placených chatách, Češi využívají ty neplacené. Chaty jsou od sebe vzdáleny 10 – 20 kilometrů, jak placené, tak neplacené. V této oblasti jsou neplacené chaty jen malé boudičky s kamínky, stolem a lavicí, vždy ještě přilehlá kůlna se dřevem a kadibudka. Chatky jsou určité k dennímu odpočinku a nocování jen v krajní nouzi, nejsme ale nijak exotickými zvířátky, Němci tam prý dokonce spávají pravidelně. Jen je potřeba igelit na podlahu na spaní, protože během dne hladoví turisté nanosí spoustu sněhu.

Cesta pěkně ubíhá, výhoda švédských přechodů spočívá v trasách procházejících údolními obklopenými horami, aniž by člověk musel nahoru. Údolí na sebe totiž záhadně navazují tak, že není téměř potřeba překonávat sedla či hory. Sněhu už je dost, pod nejvyšší horou Švédska, Kebnekaise (2111 m n.m.), nás dokonce vyslyší sv. Petr, mraky se trhají a my se nestačíme divit. Objevují se nádherné kopce, které nám trochu připomínají Alpy, byť se pohybuje o nějaký ten kilometr níž. Vidíme i bělokura a stádo sobů, pak už nás čeká jen jedna sněhová bouře a cesta domů.

Markéta Svobodová

▼ tábor na Mera Peaku

Masherbrum ▲

Dent Blanche

▼ *na hřebeni Grossglockneru* ▼

▲ *Jarní Tatry* ▲

DOLOMITY 2007

Tak jako každý rok, i letos jsme jeli oslavit jedny z nejoblíbenějších svátků (příchod Jana Husa do Kostnice a upálení Cyrila Metodějem) do italských Dolomit. Sestava slavicích horolezců byla značně proměnlivá v čase i prostoru.

Začli jsme ve třech na laně (Vendula R., Jakub a ja), s podporou taty, který vyhledával spíš via ferraty a pěší túry.

Vybrali jsme ideální cestu na rozlezení: Misurina, Mt. Popena Basso, via Mazzorana, 4+, 1,5 hod.. Krásný kout, lezený většinou stěnou, pěkně odjištěný.

Na druhou cestu jsme si zajeli do trochu odlehlejších míst- do skupiny Moiazza. Ta kromě vyhlášené via ferraty G. Costantini nabízí i pěkné lezení bez nutnosti stát frontu pod stěnou, nebo vstávat v pět...Stálo nás to jednu cennou zkušenost. Zjistili jsme, že tatranský guru Kroutil není jediný kdo si plete pravou a levou. Je to taky zatím jediná chyba, kterou jsem objevil v digitálním výběru 100 nejkrásnějších cest Dolomit. Namísto lezení pětkového koutu Colatione Nero jsme bloudili v několika patrech suti až jsem se lámanou italštinou (už si pamatuju jen pět klíčových slov) domluvil a vyrazili jsme do Colatione Boneti, mylně se domnívající že je to co jsme hledali. Cesta byla pěkná, občas lezená a v klíčových převisech a na štandech jištěná typickými smotky kdysi barevných smyček. Moiazza, Colatione Boneti, 6-, cca 6 délek.

Pak se ozval Dan z Čech s přáním lézt pěkné cesty s lehkým přístupem od auta. Tak jsme se mu přesunuli naproti do oblasti Selly, krerá nabízela zmíněné přednosti a strohý Matratzenlager v Passo Sella pro případ deště, který nastal. Dan přivezl Danku Paulovou (HO VŠAK Chemie) a Tomáše Horského.

Druhá věž Selly, Via Kassnapoff, 4+, cca 8 délek. Pěkná, často lezená cesta nabízející bezpočet možností průstupu S stěnou při pravé hraně. Obecně v první délce je nutný dlouhý traverz vpravo, později čím víc při hraně či hranou, tím těžší a vzdušnější, ale hezčí.

Piz Ciavazes, Via delle Guide, 6-. Lezl jsem jen s Vendulou. Ostatní měli rozum a užívali si červencový sníh v **Kleine Micheluzzi za 5-.** Cesta vůdců, pro mě záruka elegantního lezení, tentokrát zklamala. Do jaké míry za to mohlo počasí je otázka.

První věž Selly, Trenker, 5+, tři délky s 60m lanem. Velmi oblíbená cesta. Nutno brzo vstávat, nebo si vystát frontu. Lezli jsme v nekonečném vláčku, který jsem zahájil a který skončil asi ve čtyři odpoledne. Smůlu měla Danka, za kterou lezli nervózní italští staříci, tak si cestu moc neužila. Tato cesta se dá logicky spojit s některým koutem v JZ stěně Druhé věže Selly.

Třetí věž Selly, Vinatzer, 6-, cca 11 délek. Klasika pro náročné, řekl bych. Dan se trochu vztekal, že nemá zapotřebí se po půlročním flákání rozlézat v šestkách, ale víc ho vlastně mrzelo, že těsně pod vrcholem zabloudil do lehčí varianty a „nemá“ tak celou cestu. Když jsem ho po dvou dnech ujistil, že právě v těch místech to přestalo být „pekné lezení v pevnej skale“, trochu se uklidnil.

Honza Štykar

Strmým sněhem vylézáme opět na hřeben. Snadno vystupujeme pod druhý gendarme a tentokrát oblézáme zprava. Zcela nemetodicky se jistíme na jednom polovičním laně. Máme pocit že tím ušetříme trochu času. Po příjezdu domů zjišťuji že právě taková byla zřejmě příčina tragedie na Grossglockneru, kde někdo lezl ve stejné době...

Hřebínek pod třetí gendarme je trochu náročnější, taky už se projevuje výška a nepříjemný sníh na šikmých plotnách. Chvilku hledáme cestu a nakonec přelézáme zleva i třetí věž. Danova teorie že do poledne se buďto vysápem navrch nebo to otočíme, bere zaslve. Je půl dvanácté a nás už čeká je pár set metrů lehkého výšlapu. Dáváme krátkou pauzu, necháváme lano a matroš pod šutrem a vyrážíme. Posledních padesát metrů je další test morálou-úzký sněhový hřebínek. Michal to dává solo, ale nevypadá že by se mu to extra líbilo. My se tedy navazujem s teorií: „Když spadnu doleva, musím skočit doprava.“ S radostí štanduju za vrcholový kříž. (křesťané prominou, a třeba to tak Pánbůh chtěl) Jsou dvě hodiny odpoledne. Poté, co jsem letos v zimě nenechal Dana, aby si dostatečně vychutnal vrchol Glockneru, se snažím nespěchat, ale jde to těžko.

Sestup je dlouhý, sníh mokrá a těžký, výhledy monumentální. Těžší pasáže slaňujeme. Postupně začínáme mít trochu strach o Jakuba. Vypadá unaveně, nohy se mu motají. Poté, co sláníme pod první gendarme, musíme jít bez lana. Pomalu se stmívá, vyndáváme opět čelovky a poslední úsek k chatě se jistíme. Je po desáté večer. Každý relaxujeme po svém. Někdo jde hned spát, já musím jíst...a jíst, a pak taky spát.

Ráno nespěcháme, i s vědomím, že sníh každou minutou taje a měkne. Jakub sestupuje sám letní cestou. My tři si zhruba polovinu sjezdu užíváme, druhá část je utrpení. Bojíme se i s lyžema po pás do mokrého sněhu. Zřejmě to ale nic není proti tomu, co zažívá Jakub...

U auta na něj dvě hodinky čekáme a trávíme čas konzumací všeho, co kufr auta poskytl. Když naproti v údolí zahučela lavina, běhá nám mráz po zádech a Dan Jakobovi hned volá. Za půl hodinky doráží. Za chvíli balíme a jedeme domů skrz nádherné údolí.

Podle zimní mapy Carte de Randonnées á Ski

Cesta 85: Ferpécle- Cabane de la Bent Blanche CAS 3507m - 7hodin

Dent Blanche 4356m, Jižní hřeben, letní průvodce

Z chaty k východu lehkým hřebenem do sedla Wandfluelücke (3701m., 45 min), dále už k severu dalším skalním hřebenem přes kótu 3907m., krátký sestup, převěj, a po hřebeni nebo traverz sněhových polí pod první Gendarme (4098m, 45 min.)

Traverz vlevo asi 70m a sněhovým kuloárem na vrchol gendarmu (jistící tyče, štandy), nebo traverz asi 40m a skalním hř. (III+/ IV), dále po hřebeni, druhý gendarm se traverzuje zprava a zářezem nad jeho vrchol (II), třetí gendarm opět zleva a po plotnách na hřeben (III-). Po hřebeni na vrchol. Z chaty 4-6 hodin.

Honza Štykar

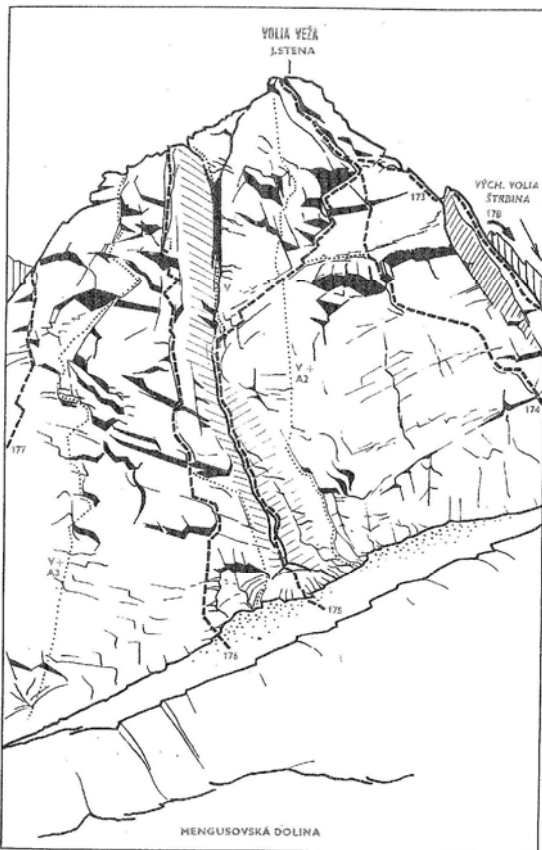
VYSOKÉ TATRY 19.–20.5. 2007

Krásně sobotní květnové ráno. Vzduch v Tatrách je velmi osvěžující, proto ještě radši zalézám na chvíli do auta a zaháním zvláštní pocity, když místo pěšky stoupáme k Popradskému plesu dopravním prostředkem. Protože už dál nevedla silnice, u plesa nandáváme na záda batohy a vydáváme se Mengusovskou dolinou pod Voliu vežu.

Moje první navázání na lano je poměrně rozpačité, protože poté, co Honza odlézá, zjišťuji, že se mi z hlavy vypařila důležitá znalost, a to sice navázání se přes prsák. V takových případech je důležité mít se na koho obrátit. Vědom si toho, že kdyby vedle mne stál Honza, dostal bych oprávněný „pojob“, prosím o pomoc spolulezce Dlouhán. Jako správný horolezec mě nedokáže do špagátu zauzlovat stojíce proti mně. Nakonec si stoupá za moje záda a z důvěrného obětí se dostávám navázán...

Nastupujeme cestu Puškáše. Před námi již mají první délku za sebou Honza s Vendy a Dlouhán stoupá za nimi. Využívám lehčího terénu a druhou délku tahám já. Skála je pevná, krásně se zakládá jištění. Později první konec lana ochotně opouštím, protože začíná seriózní lezení. Nejprve opravdové stěnové lezení, sem tam dokonce i nýty... Následují krásné sokolíky (nebo krásní sokolíci??), ve kterých mám pocit, že těma svýma silnýma a opocenýma rukama tu skálu prostě musím urvat a odletět do doliny. Já i skála jsme to ustáli a povzbuzujeme Honzu, který visí v nepřírozené pozici kus nad námi. Ukazuje se, že visí proto, že se terén zásadně změnil a že cesta k vrcholu vede přes asi 10 metrů dlouhou, převislou spáru. Nevím jak ostatní, ale já jsem v této části spolkl hrdost a vysápal se přes nejtěžší místo pomocí zavěšené smyčky a dřevěného klínu. Pocity všelijaké, a to jsem byl na tom bezpečnějším konci lana...No co, každý se nerodí jako statečný prvolezec.

Dobýváme vrchol, svačime a hurá dolů. V posledním štandu na slanění si tak přemítám, co by se asi stalo, kdyby mi z ruky vypadlo jistítko / slaňovátko. Než ta myšlenka prošla hlavou, reverzo vyklouzlo, o 20 metrů níž praštilo Honzu přes prsty a nerušeně letělo dál vstříc svému

173—Jižní žebro
174—Štáflovka
175—Stanislawski

176—Eštok-Janiga
177—Puškáš
178—Sestupovka

konci. Gravitace zasraná, kdo má ty věci pořád platit...

Bez dalších nehod se dostáváme zpátky na Popradské pleso a první lezecký den v Tatrách končí zaslouženou večerí a pivem.

V neděli ráno stoupáme vzhůru Zlomiskovu dolinou pod Ošarpance. Divný název, dodnes nevím, jak se to skloňuje*). I přes tento fakt se jednalo o naprosto úžasně lezení v pevné skále, osazené štandy. Nejprve lezeme Plškovy plotny, které jsou zakončené mírně převislým koutem, kde Dlouhán na pěti metech strčil asi 5 vklíněnců, což jsem musel ocenit hlavně v okamžicích, kdy jsem některý obzvláště poctivě založený nemohl dostat ven. Nahoře se setkáváme s Honzou a Vendy, kteří lezli vedle nás Puškáše a shodujeme se, že vrchol pro tentokrát vynecháme a dáme si ještě jednu cestu. Slaňujeme, občerstvujeme se a prohazujeme si cesty. Jdou celkem blízko u sebe, takže si lze radit a radovat se z nadávek prvolezců. Dokonce i celkem klidný a slušný Dlouhán v některých místech kleje jak pohan, a to už je co říct. Pomalu se horší počasí, ale cesty v klidu dolézáme. Pod stěnou balíme věci a sestup urychlujeme sjezdem na botách po zbylých sněhových plotnách. Šetří to síly a člověk si ještě může solidně nabit dršku, když se někde nečekané propadne.

Na Popradském plesu nasedáme do auta a za začínajícího deště opouštíme hory, které na nás tentokrát byly moc hodné a ošklivé počasí si schovaly až na příště.

Michal „Kuba“ Kjeronský

Pro srovnání vyjadřovacích schopností stejná akce pohledem jiného účastníka:

Tatry v květnu

V pátek odpoledne odjet z Prahy do Beskyd a čtyři hodiny spát. V půl páté vstát a dojet na Popradský. Popadnout krysy a vyběhnout pod Voliu vežu. Sněhu je málo, jde se dobře. Najít a vylézt Puškáše. Pěkná cesta, proč jsem o ní nevěděl dřív? Svačina, sestup, ubytovat se na Popradském. Pivo. Ráno vstát, vyběhnout pod Ošarpance. Vylézt Puškáše, sledovat jak Kuba s Dlouhánem lezou Plškovy plotny. Jistit Vendí. Fotit...jo a jistit. Slanit, vyměnit si cesty. V klíčových místech je Dlouhán tak deset metrů ode mě. Pičujeme oba. Co sem nebyl v Tatrách, tak tu přibýlo dost nerez štandů. Paráda...nebo ostuda? Ale co, v huďáci taky nemaj konopný lana. Fotit...jo a jistit Vendí! Slanit.

Halušky, pivo, domu.

Honza Štykar

*) Pozn.red. pro mladší čtenáře slabší ve Slovenčině:

Ošarpanec = trhan, něco jako houmlesák

169—n.c. 170—Plšek-Zachoval 171—Puškáš-Andráši